

**Uchwała nr 38/2023
z dnia 30 maja 2023 r.
Senatu Uniwersytetu Medycznego w Łodzi**

w sprawie ustalenia programu studiów dla kierunku ratownictwo medyczne – stacjonarnych studiów pierwszego stopnia, realizowanego od cyklu kształcenia 2023/2024

Na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 11 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2023 r. poz. 742, ze zm.), oraz zarządzenia nr 38/2019 z dnia 20 maja 2019 r. Rektora Uniwersytetu Medycznego w Łodzi w sprawie wytycznych do tworzenia programu studiów w Uniwersytecie Medycznym w Łodzi, uchwala się, co następuje:

§ 1

1. Senat Uniwersytetu Medycznego w Łodzi ustala program studiów dla kierunku ratownictwo medyczne - stacjonarnych studiów pierwszego stopnia, stanowiący załącznik do uchwały.
2. Program studiów, o którym mowa w ust. 1, obowiązuje od cyklu kształcenia 2023/2024.

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

REKTOR: *prof. dr hab. n. med. Radziszaw Kordek*

Ogłoszenie aktu prawnego:

- intranet/BIP

Załącznik do uchwały nr 38/2023
z dnia 30 maja 2023 r.
Senatu Uniwersytetu Medycznego w Łodzi

PROGRAM STUDIÓW KIERUNEK: RATOWNICTWO MEDYCZNE

Poziom kształcenia: studia pierwszego stopnia

Forma kształcenia: studia stacjonarne

Profil: praktyczny

Rok akademicki: 2023/2024

PROGRAM STUDIÓW

OGÓLNE INFORMACJE O KIERUNKU	
Nazwa kierunku studiów	<i>Ratownictwo medyczne</i>
Poziom studiów	<i>Studia pierwszego stopnia</i>
Profil studiów	<i>Profil praktyczny</i>
Przyporządkowanie kierunku studiów do dyscypliny naukowej/dyscyplin naukowych, ze wskazaniem dyscypliny wiodącej	<i>Nauki medyczne – 81,6% Nauki o zdrowiu – 18,4%</i>
Język, w którym są prowadzone studia	<i>Polski</i>
Efekty uczenia się	
Kierunkowe efekty uczenia się	<i>Wg wzoru w zał. nr 1 do Programu studiów.</i>
Opis procesu prowadzącego do uzyskania efektów uczenia się oraz punkty ECTS	
Forma studiów	<i>Studia stacjonarne</i>
Czas trwania studiów/liczba semestrów	<i>Studia trwają 6 semestrów</i>
Liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie	<i>180</i>
Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwenta	<i>Licencjat</i>
Zajęcia lub grupy zajęć, niezależnie od formy ich prowadzenia, wraz z przypisaniem do nich efektów uczenia się i treści programowych zapewniających uzyskanie tych efektów	<i>Załącznik nr 2 do Programu studiów</i>
Łączna liczba godzin zajęć wykładowych, ćwiczeń (w grupach dziekańskich, klinicznych), seminariów, praktyk zawodowych i samokształcenia	<i>4826</i>
Sposoby weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta w trakcie całego cyklu kształcenia	<i>Weryfikacja efektów uczenia się osiągniętych przez studenta w trakcie całego cyklu kształcenia odbywa się w oparciu o różnorodne formy oceniania, adekwatne do kategorii wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, których dotyczy. Osiągnięcie efektów uczenia się w kategorii wiedzy weryfikowane jest na podstawie egzaminów pisemnych (raporty, krótkie ustrukturyzowane pytania i testy</i>

	<p>wielokrotnego wyboru (MCQ, Multiple Choice Questions), , wyboru Tak/Nie lub dopasowania odpowiedzi) lub ustnych: ukierunkowanych na sprawdzenie wiedzy na poziomie wyższym niż sama znajomość faktów (poziom zrozumienia, umiejętność analizy, syntezy, rozwiązywania problemów). Weryfikacja osiągnięcia efektów uczenia się w kategorii umiejętności, zarówno tych, które dotyczą komunikowania się, jak i proceduralnych (manualnych) zakłada obserwację studenta prezentującego nabyte umiejętności w czasie zaliczenia lub egzaminu praktycznego., przyjmującego formę scenariusza klinicznego, symulacji, w którym zdający - w roli kierownika zespołu, ma prawidłowo rozpoznać stan zagrożenia życia i doprowadzić do wdrożenia odpowiednich czynności ratunkowych. Testy praktyczne dotyczą głównie interpretacji zapisów w dokumentacji medycznej, analizy przypadków klinicznych , obsługi specjalistycznego sprzętu, prowadzenia zajęć w warunkach symulowanych i rzeczywistych. Oceniana jest aktywność studenta na wszystkich formach zajęć, przygotowywanie prezentacji, wystąpienia, udział w dyskusji dydaktycznej oraz prace samokształceniowe w formie eseju, posteru, mapy mentalnej lub projektu. Weryfikacja efektów uczenia się prowadzona jest w sposób obiektywny, z zapewnieniem przejrzystości, z wypracowanymi do wszystkich kluczowych umiejętności kryteriami oceniania. Szczegółowy sposób weryfikacji oraz oceny efektów uczenia się, w tym tryb i warunki zaliczenia przedmiotu oraz zasady i kryteria przyznawania ocen opisany jest w sylabusach i wewnętrznych regulaminach, z którymi zapoznaje się student na początku zajęć dydaktycznych.</p> <p>Studia pierwszego stopnia kończą się egzaminem dyplomowym. Egzamin dyplomowy obejmuje weryfikację osiągniętych efektów uczenia się objętych programem studiów. Składa się z części teoretycznej i praktycznej. Część teoretyczna zawiera 100 zadań testowych WW. Część praktyczna weryfikuje osiągnięcie efektów uczenia się w kategorii umiejętności w trakcie bezpośredniej obserwacji studenta realizującego scenariusz kliniczny.</p> <p>Pracę dyplomową student przygotowuje w oparciu o analizę przeprowadzonych badań.</p>
Liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	139
Liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych	32
Liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach przedmiotów fakultatywnych	9
Wymiar, zasady i forma odbywania praktyk zawodowych	Praktyki zawodowe organizuje się tak, aby zdobywanie umiejętności praktycznych w warunkach naturalnych było poprzedzone zdobywaniem tych umiejętności w warunkach

	<p><i>symulowanych w pracowniach umiejętności i pracowniach symulacji.</i></p> <p><i>Praktyki zawodowe odbywają się w podmiotach wykonujących działalność leczniczą, z którymi uczelnia zawarła umowy lub porozumienia.</i></p> <p>Praktyki śródroczne: <i>Szpitalny Oddział Ratunkowy – 100 godz.;</i> <i>Oddział Chirurgii – 60 godz.;</i> <i>Oddział Ortopedyczno – Urazowy – 50 godz.;</i> <i>Oddział Chorób Wewnętrznych – 50 godz.;</i> <i>Oddział Neurologii – 50 godz.;</i> <i>Oddział Kardiologii – 50 godz.;</i> <i>Oddział Pediatrii – 50 godz.;</i> <i>Zespół Ratownictwa Medycznego – 50 godz.</i></p> <p>Praktyki wakacyjne: <i>Szpitalny Oddział Ratunkowy – 168 godz.;</i> <i>Zespół Ratownictwa Medycznego – 168 godz.;</i> <i>Oddział Anestezjologii i Intensywnej Terapii – 164 godz.</i></p> <p><i>Praktyki zawodowe są prowadzone pod kierunkiem osoby posiadającej prawo wykonywania zawodu lekarza, ratownika medycznego lub pielęgniarki, będącej pracownikiem danego podmiotu wykonującego działalność leczniczą, w którym odbywa się praktyka, a nadzór nad realizacją praktyk sprawuje opiekun praktyk z uczelni.</i></p> <p><i>Efekty uczenia się dotyczące umiejętności praktycznych są ustalone, monitorowane oraz realizowane zgodnie z dzienniczkiem praktyk. Źródłem informacji o monitorowaniu realizacji efektów kształcenia są oceny z poszczególnych praktyk.</i></p>
Liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach praktyk zawodowych	36
Liczba godzin praktyk zawodowych	960
Liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego	60
Wnioski z analizy zgodności efektów uczenia się z potrzebami rynku pracy oraz wnioski z analizy wyników monitoringu karier zawodowych absolwentów	<p><i>Koncepcja kształcenia jest zgodna z misją i strategią rozwoju uczelni, odpowiada celom określonym w strategii jednostki oraz w polityce zapewnienia jakości, a także uwzględnia wzorce i doświadczenia międzynarodowe właściwe dla kształcenia z zakresu pielęgniarstwa. Pokrywa się z potrzebami rynku pracy.</i></p> <p><i>Wewnętrzny system zapewnienia jakości w UM uwzględnia wszystkie formy monitorowania stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia na studiach pierwszego i drugiego stopnia, osiąganych przez studenta zarówno w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych jak i oceny dokonywanej przez studentów, interesariuszy zewnętrznych oraz wniosków wynikających z monitorowania kariery zawodowej absolwentów uczelni.</i></p> <p><i>Akademickie Biuro Karier Uniwersytetu Medycznego w Łodzi prowadzi monitoring Losów Zawodowych Absolwentów, który jest źródłem informacji o sytuacji zawodowej i ekonomicznej absolwentów Uczelni, o tym czy ukończone studia umożliwiły wejść efektywnie na rynek pracy, jakie są potrzebne kompetencje, wiedza, umiejętności, by znaleźć satysfakcjonujące zatrudnienie zgodne z ukończonym</i></p>

	<i>kierunkiem studiów. Przygotowane raporty służą władzom Uczelni, a w szczególności Komisjom Dydaktyczno-Programowym, do dokonywania koniecznych zmian aby studenci mieli możliwość osiągnięcia realnych efektów zgodnych z potrzebami rynku pracy.</i>
PLAN STUDIÓW	
Plan studiów	<i>Załącznik nr 3 do Programu studiów</i>
SYLABUSY	
Sylabusy (przewodnik dydaktyczny przedmiotu)	<i>W systemie UXP</i>

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Nazwa kierunku studiów:		Ratownictwo Medyczne
<p><i>Opis zakładanych efektów uczenia się dla kierunku studiów na określonym poziomie i profilu uwzględnia uniwersalne charakterystyki pierwszego stopnia, określone w ustawie o ZSK, oraz charakterystyki drugiego stopnia, określone w Rozporządzeniu MNISW z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6–8 Polskiej Ramy Kwalifikacji (Dz. U. poz. 2218)</i></p>		
Symbol kierunkowego efektu uczenia się	Opis kierunkowego efektu uczenia się	Kod składnika opisu kategorii charakterystyki efektu uczenia się dla poziomu 6 Polskiej Ramy Kwalifikacji odnoszącego się do tego efektu uczenia się
	Po ukończeniu studiów absolwent posiada/zna/potrafi/wykazuje	
WIEDZA Absolwent zna i rozumie:		
	absolwent zna i rozumie medyczne czynności ratunkowe i świadczenia zdrowotne inne niż medyczne czynności ratunkowe podejmowane przez ratownika medycznego;	
	problematykę z zakresu dyscyplin naukowych – nauki medyczne i nauki o zdrowiu – w stopniu podstawowym;	
	systemy ratownictwa medycznego w Rzeczypospolitej Polskiej i innych państwach;	
	regulacje prawne, zasady etyczne i deontologię, odnoszące się do wykonywania zawodu ratownika medycznego.	
UMIĘJĘTNOŚCI Absolwent potrafi:		
	potrafi rozpoznawać stany nagłego zagrożenia zdrowotnego;	
	przewodzić medyczne czynności ratunkowe i udzielać świadczeń zdrowotnych innych niż medyczne czynności ratunkowe podejmowane przez ratownika medycznego;	
	podejmować działania w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki chorób;	
	współdziałać z pracownikami jednostek systemu ratownictwa medycznego i innych podmiotów w zdarzeniach jednostkowych, mnogich, masowych i katastrofach;	
	inicjować, wspierać i organizować działania społeczności lokalnej na rzecz upowszechniania zasad udzielania pierwszej pomocy;	

	promować znajomość zasad udzielania pierwszej pomocy, kwalifikowanej pierwszej pomocy i medycznych czynności ratunkowych;	
	planować własną aktywność edukacyjną i stale dokształcać się w celu aktualizacji wiedzy.	
KOMPETENCJE SPOŁECZNE Absolwent jest gotów do:		
	aktywnego słuchania, nawiązywania kontaktów interpersonalnych, skutecznego i empatycznego porozumiewania się z pacjentem;	
	dostrzegania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	
	samodzielnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki ogólnej i zawodowej oraz holistycznego i zindywidualizowanego podejścia do pacjenta, uwzględniającego poszanowanie jego praw;	
	organizowania pracy własnej i współpracy w zespole specjalistów, w tym z przedstawicielami innych zawodów medycznych, także w środowisku wielokulturowym i wielonarodowościowym;	
	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych;	
	kierowania się dobrem pacjenta.	
WIEDZA Absolwent zna i rozumie:		
A.W1.	mianownictwo anatomiczne;	P6S_WG
A.W2.	budowę ciała ludzkiego w ujęciu topograficznym oraz czynnościowym;	P6S_WG
A.W3.	anatomiczne podstawy badania przedmiotowego;	P6S_WG
A.W4.	podstawowe struktury komórkowe i ich specjalizacje funkcjonalne;	P6S_WG
A.W5.	fizjologię narządów i układów organizmu;	P6S_WG
A.W6.	mechanizmy regulacji narządów i układów organizmu oraz zależności istniejące między nimi;	P6S_WG
A.W7.	funkcje życiowe osoby dorosłej i dziecka;	P6S_WG
A.W8.	proces oddychania i krążenia oraz procesy neurofizjologiczne;	P6S_WG
A.W9.	neurohormonalną regulację procesów fizjologicznych i elektrofizjologicznych;	P6S_WG
A.W10.	mechanizm działania hormonów i konsekwencje zaburzeń regulacji hormonalnej;	P6S_WG
A.W11.	zmiany w funkcjonowaniu organizmu jako całości w sytuacji zaburzenia jego homeostazy, a także specyfikację i znaczenie gospodarki wodno-elektrolitowej i kwasowo-zasadowej w utrzymaniu homeostazy ustroju;	P6S_WG

A.W12.	rolę nerek w utrzymaniu homeostazy organizmu;	P6S_WG
A.W13.	budowę i funkcje układu pokarmowego, enzymy biorące udział w trawieniu i podstawowe zaburzenia enzymów trawiennych oraz skutki tych zaburzeń;	P6S_WG
A.W14.	fizykochemiczne podstawy działania narządów zmysłów;	P6S_WG
A.W15.	składniki krwi, preparaty krwi i krwiozastępcze oraz produkty krwiopochodne;	P6S_WG
A.W16.	uwarunkowania genetyczne grup krwi oraz konfliktu serologicznego w układzie Rh;	P6S_WG
A.W17.	podstawowe pojęcia z zakresu mikrobiologii i parazytologii;	P6S_WG
A.W18.	budowę materiału genetycznego;	P6S_WG
A.W19.	epidemiologię zarażeń wirusami i bakteriami oraz zakażeń grzybami i pasożytami;	P6S_WG
A.W20.	zasady postępowania przeciwepidemicznego;	P6S_WG
A.W21.	genetyczne mechanizmy nabywania lekooporności przez drobnoustroje i komórki nowotworowe;	P6S_WG
A.W22.	inwazyjne formy lub stadia rozwojowe wybranych pasożytniczych grzybów, pierwotniaków, helmintów i stawonogów;	P6S_WG
A.W23.	zasady funkcjonowania układu pasożyt – żywicieli i podstawowe objawy chorobowe wywoływane przez pasożyty;	P6S_WG
A.W24.	objawy zakażeń jatrogennych, drogi ich rozprzestrzeniania się i patogeny wywołujące zmiany w poszczególnych narządach;	P6S_WG
A.W25.	zasady dezynfekcji, sterylizacji i postępowania antyseptycznego;	P6S_WG
A.W26.	podstawy diagnostyki mikrobiologicznej i parazytologicznej;	P6S_WG
A.W27.	podstawy rozwoju oraz mechanizmy działania układu odpornościowego, w tym swoiste i nieswoiste mechanizmy odporności humoralnej i komórkowej;	P6S_WG
A.W28.	naturalne i sztuczne źródła promieniowania jonizującego oraz jego oddziaływanie z materią;	P6S_WK
A.W29.	prawa fizyki wpływające na przepływ cieczy, a także czynniki oddziałujące na opór naczyniowy przepływu krwi;	P6S_WK
A.W30.	budowę organizmu pod względem biochemicznym i podstawowe przemiany w nim zachodzące w stanie zdrowia i choroby;	P6S_WG
A.W31.	budowę i mechanizmy syntezy oraz funkcje białek, lipidów i polisacharydów oraz interakcje makrocząsteczek w strukturach komórkowych i pozakomórkowych;	P6S_WG
A.W32.	równowagę kwasowo-zasadową oraz mechanizm działania buforów i ich znaczenie w homeostazie ustrojowej;	P6S_WG

A.W33.	podstawowe szlaki kataboliczne i anaboliczne oraz sposoby ich regulacji;	P6S_WG
A.W34.	podstawowe zasady farmakoterapii;	P6S_WG
A.W35.	pochodzenie, rodzaje i drogi podawania leków, mechanizm i efekty ich działania oraz procesy, jakim podlegają leki w organizmie, a także ich interakcje;	P6S_WG
A.W36.	problematykę z zakresu farmakokinetyki i farmakodynamiki wybranych leków stosowanych w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego;	P6S_WG
A.W37.	poszczególne grupy środków leczniczych, główne mechanizmy ich działania w organizmie i działania niepożądane;	P6S_WG
A.W38.	wpływ leczenia farmakologicznego na fizjologiczne i biochemiczne procesy zachodzące w poszczególnych narządach;	P6S_WG
A.W39.	rodzaje leków, które mogą być samodzielnie podawane przez ratownika medycznego, i ich szczegółową charakterystykę farmakologiczną;	P6S_WG
A.W40.	podstawy farmakoterapii u kobiet w ciąży i osób starszych w stanie zagrożenia życia;	P6S_WG
A.W41.	różnice w farmakoterapii osób dorosłych i dzieci w zakresie dotyczącym działań ratownika medycznego;	P6S_WG
A.W42.	wpływ procesów chorobowych na metabolizm i eliminację leków;	P6S_WG
A.W43.	problematykę z zakresu toksykologii, działań niepożądanych leków, zatruc lekami – w podstawowym zakresie;	P6S_WG
A.W44.	objawy najczęściej występujących ostrych zatruc, w tym alkoholami, narkotykami i innymi substancjami psychoaktywnymi, metalami ciężkimi oraz wybranymi grupami leków;	P6S_WG
A.W45.	podstawowe zasady postępowania diagnostycznego w zatruciach;	P6S_WG
A.W46.	patofizjologię narządów i układów organizmu;	P6S_WG
A.W47.	szczegółowe zasady rozpoznawania i leczenia wstrząsu oraz jego rodzaje;	P6S_WG
A.W48.	podstawowe pojęcia z zakresu patologii ogólnej dotyczące zmian wstecznych, zmian postępowych i zapaleń;	P6S_WG
A.W49.	wybrane zagadnienia z zakresu patologii narządowej układu nerwowego, pokarmowego i moczowo-płciowego;	P6S_WG
A.W50.	zasady ergonomii i higieny pracy z komputerem;	P6S_WK
A.W51.	podstawowe narzędzia informatyczne i metody biostatyczne wykorzystywane w medycynie, w tym medyczne bazy danych i arkusze kalkulacyjne;	P6S_WK
A.W52.	podstawowe metody analizy statystycznej wykorzystywane w badaniach populacyjnych i diagnostycznych;	P6S_WK
A.W53.	możliwości współczesnej telemedycyny jako narzędzia wspomagania pracy ratownika medycznego;	P6S_WK

B.W01.	wybrane teorie i metody modelowania rzeczywistości z perspektywy socjologii mające zastosowanie w ratownictwie medycznym;	P6S_WG
B.W02.	zagadnienia związane z funkcjonowaniem podmiotów systemu ochrony zdrowia oraz z problemami ewaluacji i kontroli w ochronie zdrowia;	P6S_WG
B.W03.	społeczny wymiar zdrowia i choroby, wpływ środowiska społecznego (rodziny, sieci relacji społecznych) oraz różnic społeczno-kulturowych na stan zdrowia;	P6S_WG
B.W04.	rolę stresu społecznego w zachowaniach zdrowotnych i autodestrukcyjnych;	P6S_WG
B.W05.	formy przemocy, modele wyjaśniające przemoc w rodzinie i w wybranych instytucjach oraz społeczne uwarunkowania różnych form przemocy;	P6S_WG
B.W06.	postawy społeczne wobec znaczenia zdrowia, choroby, niepełnosprawności i starości, konsekwencje społeczne choroby i niepełnosprawności oraz bariery społeczno-kulturowe, a także koncepcję jakości życia uwarunkowaną stanem zdrowia;	P6S_WG
B.W07.	znaczenie komunikacji werbalnej i niewerbalnej w procesie komunikowania się z pacjentami oraz pojęcie zaufania w interakcji z pacjentem	P6S_WG
B.W08.	psychospołeczne konsekwencje hospitalizacji i choroby przewlekłej;	P6S_WG
B.W09.	społeczną rolę ratownika medycznego;	P6S_WG
B.W10.	podstawowe psychologiczne mechanizmy funkcjonowania człowieka w zdrowiu i w chorobie;	P6S_WG
B.W11.	rolę rodziny w procesie leczenia;	P6S_WG
B.W12.	rolę stresu w etiopatogenezie i przebiegu chorób oraz mechanizmy radzenia sobie ze stresem;	P6S_WG
B.W13.	zasady motywowania pacjentów do prozdrowotnych zachowań i informowania o niepomyślnym rokowaniu;	P6S_WG
B.W14.	główne pojęcia, teorie, zasady etyczne służące jako ogólne ramy właściwego interpretowania i analizowania zagadnień moralno-medycznych;	P6S_WG
B.W15.	podstawowe zagadnienia dotyczące światowych problemów zdrowotnych;	P6S_WG
B.W16.	zasady zarządzania podmiotami systemu ochrony zdrowia;	P6S_WG
B.W17.	prawne, organizacyjne i etyczne uwarunkowania wykonywania zawodu ratownika medycznego, z uwzględnieniem miejsca zatrudnienia i pełnionej funkcji;	P6S_WK
B.W18.	podstawowe pojęcia z zakresu teorii poznania i logiki;	P6S_WG
B.W19.	zasady komunikacji w sytuacjach typowych dla wykonywania zawodu ratownika medycznego	P6S_WG
B.W20.	pojęcia emocji, motywacji i osobowości, zaburzenia osobowości, istotę i strukturę zjawisk zachodzących w procesie przekazywania i wymiany informacji oraz modele i style komunikacji interpersonalnej;	P6S_WG

B.W21.	zagadnienia dotyczące zespołu stresu pourazowego, reakcji fizjologicznych i emocjonalnych, poznawczych oraz interpersonalnych, a także mechanizmy funkcjonowania człowieka w sytuacjach trudnych;	P6S_WG
B.W22.	techniki redukcji lęku i sposoby relaksacji oraz mechanizmy powstawania i objawy zespołu wypalenia zawodowego, a także metody zapobiegania powstaniu tego zespołu;	P6S_WG
B.W23.	aspekty prawne, organizacyjne, etyczne i społeczne związane z przeszczepianiem tkanek, komórek i narządów;	P6S_WG
B.W24.	przepisy prawa dotyczące ratownictwa medycznego, w tym zasady odpowiedzialności cywilnej, karnej oraz zawodowej ratownika medycznego;	P6S_WK
B.W25.	strukturę i organizację systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne	P6S_WG
B.W26.	pojęcie zdrowia i jego determinanty oraz choroby cywilizacyjne i zawodowe;	P6S_WG
B.W27.	skutki zdrowotne wywołane działaniem szkodliwych czynników fizycznych, chemicznych i biologicznych na organizm, w tym zasady bezpieczeństwa własnego ratownika medycznego;	P6S_WG
B.W28.	podstawowe zagadnienia dotyczące ekonomiki zdrowia i zarządzania finansami w systemie ochrony zdrowia;	P6S_WG
B.W29.	zasady promocji zdrowia i profilaktyki chorób;	P6S_WG
B.W30.	problematykę żywności i żywienia, higieny środowiska, higieny pracy, higieny dzieci i młodzieży oraz regulacje prawne w tym zakresie;	P6S_WG
B.W31.	epidemiologię chorób zakaźnych i regulacje prawne w tym zakresie;	P6S_WG
B.W32.	podstawowe pojęcia epidemiologiczne i podstawowe metody badań epidemiologicznych;	P6S_WG
B.W33.	podstawowe zagadnienia z zakresu ergonomii, w tym zasady ergonomicznej organizacji pracy;	P6S_WG
B.W34.	podstawy ekologii i ochrony środowiska, rodzaje zanieczyszczeń i sposoby ochrony środowiska;	P6S_WG
B.W35.	problematykę postępowania w sytuacjach interwencji kryzysowych oraz zasady i metody radzenia sobie ze stresem przy wykonywaniu zawodu ratownika medycznego;	P6S_WG
B.W36.	profilaktykę zachowań antyzdrowotnych przejawiających się w postaci używania środków odurzających lub substancji psychoaktywnych, spożywania alkoholu i palenia tytoniu oraz profilaktykę chorób cywilizacyjnych i psychicznych	P6S_WG
B.W37.	wpływ czynników środowiskowych na zdrowie człowieka i społeczeństwa, politykę zdrowotną państwa, programy zdrowotne oraz zagrożenia zdrowia, przy uwzględnieniu zmiennych takich jak wiek, miejsce zamieszkania, nauki lub pracy;	P6S_WG
B.W38.	zadania nadzoru sanitarno-epidemiologicznego i Państwowej Inspekcji Sanitarnej;	P6S_WG
B.W39.	podstawowe regulacje dotyczące organizacji i finansowania systemu ochrony zdrowia oraz powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego;	P6S_WG
B.W40.	metody promocji zdrowia, ze szczególnym uwzględnieniem edukacji zdrowotnej;	P6S_WG

B.W41.	zasady zarządzania jakością oraz metody zapewnienia jakości;	P6S_WG
B.W42.	sposoby zwiększania sprawności fizycznej;	P6S_WG
B.W43.	rodzaje zagrożeń terrorystycznych oraz zasady przeciwstawiania się atakom terrorystycznym i bioterrorystycznym, a także prawne uwarunkowania zarządzania kryzysowego.	P6S_WG
C.W1.	zasady postępowania w najczęstszych chorobach dzieci, z uwzględnieniem odrębności uzależnionych od wieku;	P6S_WG
C.W2.	podstawowe normy rozwojowe badania przedmiotowego dziecka;	P6S_WG
C.W3.	wybrane choroby układu oddechowego, układu krążenia i przewodu pokarmowego oraz choroby neurologiczne u dzieci;	P6S_WG
C.W4.	najczęstsze choroby zakaźne wieku dziecięcego;	P6S_WG
C.W5.	odrębności morfologiczno-fizjologiczne poszczególnych narządów i układów organizmu w wieku rozwojowym	P6S_WG
C.W6.	fizjologię i patofizjologię okresu noworodkowego;	P6S_WG
C.W7.	wybrane wady wrodzone i choroby uwarunkowane genetycznie;	P6S_WG
C.W8.	problemy wynikające z niepełnosprawności i chorób przewlekłych;	P6S_WG
C.W9.	symptomatologię ogólną zaburzeń psychicznych i zasady ich klasyfikacji według głównych systemów klasyfikacyjnych;	P6S_WG
C.W10.	objawy najczęstszych chorób psychicznych, zasady ich diagnozowania i postępowania terapeutycznego;	P6S_WG
C.W11.	specyfikę zaburzeń psychicznych u dzieci, młodzieży i osób starszych;	P6S_WG
C.W12.	regulacje prawne dotyczące ochrony zdrowia psychicznego, ze szczególnym uwzględnieniem zasad przyjęcia do szpitala psychiatrycznego;	P6S_WG
C.W13.	rodzaje środków przymusu bezpośredniego i zasady ich stosowania w systemie ochrony zdrowia;	P6S_WG
C.W14.	uwarunkowania środowiskowe i epidemiologiczne najczęstszych nowotworów;	P6S_WG
C.W15.	przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w najczęstszych problemach medycyny paliatywnej;	P6S_WG
C.W16.	zasady postępowania ratunkowego w przypadku pacjenta w stanie terminalnym;	P6S_WG
C.W17.	mechanizmy prowadzące do nagłych zagrożeń zdrowia i życia;	P6S_WG
C.W18.	mechanizmy działania podstawowych grup leków i leków podawanych samodzielnie przez ratownika medycznego;	P6S_WG

C.W19.	metody ograniczania bólu, ze szczególnym uwzględnieniem farmakoterapii dzieci;	P6S_WG
C.W20.	skale oceny bólu i możliwości wdrożenia leczenia przeciwbólowego przez ratownika medycznego;	P6S_WG
C.W21.	zasady dekontaminacji;	P6S_WG
C.W22.	techniki symulacji medycznej w niezabiegowych dziedzinach medycyny;	P6S_WG
C.W23.	stany zagrożenia w chorobach nowotworowych i hematologicznych, zaburzeniach układu krzepnięcia, zespole wykrzepiania wewnątrznaczyniowego i ostrej białaczce oraz zasady postępowania przedszpitalnego w tych stanach	P6S_WG
C.W24.	zasady badania podmiotowego w zakresie niezbędnym do prowadzenia medycznych czynności ratunkowych;	P6S_WG
C.W25.	zasady badania przedmiotowego w zakresie niezbędnym do prowadzenia medycznych czynności ratunkowych i udzielania świadczeń zdrowotnych innych niż medyczne czynności ratunkowe;	P6S_WG
C.W26.	przyczyny i rodzaje bólu w klatce piersiowej oraz jego diagnostykę	P6S_WG
C.W27.	problematykę ostrego zespołu wieńcowego, zawału serca, nadciśnienia tętniczego, rozwarstwienia aorty, niewydolności krążenia, ostrego niedokrwienia kończyny, obrzęku płuc i zatorowości płucnej;	P6S_WG
C.W28.	problematykę ostrej niewydolności oddechowej;	P6S_WG
C.W29.	przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w zespole ostrej niewydolności oddechowej, zaostrzeniu przewlekłej obturacyjnej choroby płuc, astmie, ostrych stanach zapalnych dróg oddechowych i odmie opłucnowej	P6S_WG
C.W30.	przyczyny, objawy i postępowanie w ostrej niewydolności nerek;	P6S_WG
C.W31.	wybrane choroby przewodu pokarmowego	P6S_WG
C.W32.	zagadnienia śpiączki metabolicznej i stanów nagłego zagrożenia w endokrynologii;	P6S_WG
C.W33.	metody oceny stanu odżywienia;	P6S_WG
C.W34.	przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania profilaktycznego w najczęstszych chorobach bakteryjnych, wirusowych, pasożytniczych i grzybicach, w tym zakażeniach pneumokokowych i meningokokowych, wirusowym zapaleniu wątroby, nabytym niedoborze odporności AIDS, sepsie i zakażeniach szpitalnych;	P6S_WG
C.W35.	leki stosowane w nagłych chorobach internistycznych, neurologicznych i psychiatrycznych;	P6S_WG
C.W36.	przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w najczęstszych chorobach układu nerwowego	P6S_WG
C.W37.	przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w bólach głowy i chorobach naczyniowych mózgu, w szczególności w udarze mózgu oraz padaczkę;	P6S_WG
C.W38.	przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w zakażeniach układu nerwowego, w szczególności w zapaleniu opon mózgowo-rdzeniowych;	P6S_WG

C.W39.	przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w chorobach otępiennych;	P6S_WG
C.W40.	rodzaje badań obrazowych oraz obraz radiologiczny podstawowych chorób;	P6S_WG
C.W41.	zasady łańcucha przeżycia;	P6S_WG
C.W42.	zasady udzielania pierwszej pomocy pacjentom nieurazowym;	P6S_WG
C.W43.	zasady ewakuacji poszkodowanych z pojazdu;	P6S_WG
C.W44.	zasady udzielania pierwszej pomocy ofiarom wypadków;	P6S_WG
C.W45.	zasady i technikę wykonywania opatrunków;	P6S_WG
C.W46.	zasady przygotowania do zabiegów medycznych w stanach zagrożenia życia;	P6S_WG
C.W47.	zasady postępowania z pacjentem z założonym cewnikiem zewnętrznym;	P6S_WG
C.W48.	zasady wykonywania toalety drzewa oskrzelowego u pacjenta zaintubowanego;	P6S_WG
C.W49.	zasady wykonywania toalety u pacjenta z założoną rurką tracheostomijną i pielęgnacji tracheostomii;	P6S_WG
C.W50.	techniki zabiegów medycznych wykonywanych samodzielnie przez ratownika medycznego;	P6S_WG
C.W51.	zasady aseptyki i antyseptyki;	P6S_WG
C.W52.	zasady zabezpieczania materiału biologicznego do badań;	P6S_WG
C.W53.	zasady oceny stanu pacjenta w celu ustalenia sposobu postępowania i podjęcia albo odstąpienia od medycznych czynności ratunkowych, w tym w przypadku rozpoznania zgonu;	P6S_WG
C.W54.	wskazania do układania pacjenta w pozycji właściwej dla jego stanu lub odniesionych obrażeń;	P6S_WG
C.W55.	przyczyny i objawy nagłego zatrzymania krążenia;	P6S_WG
C.W56.	zasady prowadzenia podstawowej i zaawansowanej resuscytacji krążeniowo-oddechowej u osób dorosłych i dzieci;	P6S_WG
C.W57.	wskazania do odsysania dróg oddechowych i techniki jego wykonywania;	P6S_WG
C.W58.	wskazania do przyrządowego i bezprzyrządowego przywracania drożności dróg oddechowych i techniki ich wykonywania;	P6S_WG
C.W59.	wskazania do podjęcia tlenoterapii biernej lub wentylacji zastępczej powietrzem lub tlenem, ręcznie lub mechanicznie – z użyciem respiratora i techniki ich wykonywania;	P6S_WG
C.W60.	wskazania do intubacji dotchawiczej w laryngoskopii bezpośredniej przez usta bez użycia środków zwiotczających i do prowadzenia wentylacji zastępczej oraz techniki ich wykonywania;	P6S_WG

C.W61.	wskazania do wykonania defibrylacji manualnej, zautomatyzowanej i półautomatycznej oraz techniki ich wykonania;	P6S_WG
C.W62.	wskazania do wykonania kaniulacji żył obwodowych kończyn górnych i dolnych oraz żyły szyjnej zewnętrznej, a także technikę jej wykonania;	P6S_WG
C.W63.	zasady monitorowania czynności układu oddechowego i układu krążenia metodami nieinwazyjnymi;	P6S_WG
C.W64.	zasady wykonywania dostępu doszpikowego przy użyciu gotowego zestawu;	P6S_WG
C.W65.	wskazania do podawania leków drogą dożylną, w tym przez porty naczyniowe, domięśniową, podskórną, dotchawiczą, doustną, doodbytniczą, wziewną i doszpikową oraz techniki tego podawania;	P6S_WG
C.W66.	wybrane skale oceny śpiączki oraz skale urazowe i rokownicze;	P6S_WG
C.W67.	przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w najczęstszych chorobach wymagających interwencji chirurgicznej, z uwzględnieniem odrębności chorób wieku dziecięcego;	P6S_WG
C.W68.	wybrane zagadnienia z zakresu traumatologii dziecięcej;	P6S_WG
C.W69.	wskazania do stosowania intensywnej terapii i zasady jej stosowania;	P6S_WG
C.W70.	objawy i rodzaje odmy opłucnowej;	P6S_WG
C.W71.	objawy krwaka opłucnej, wiotkiej klatki piersiowej i złamania żeber;	P6S_WG
C.W72.	technikę oznaczania stężeń parametrów krytycznych;	P6S_WG
C.W73.	procedury medyczne stosowane przez ratownika medycznego, w szczególności zaopatrywanie ran i oparzeń, tamowanie krwotoków, unieruchamianie złamań, zwichnięć i skręceń oraz unieruchamianie kręgosłupa, ze szczególnym uwzględnieniem odcinka szyjnego, a także podawanie leków;	P6S_WG
C.W74.	zasady podejmowania działań zabezpieczających w celu ograniczenia skutków zdrowotnych zdarzenia;	P6S_WG
C.W75.	zasady segregacji medycznej przedszpitalnej pierwotnej i wtórnej oraz segregacji szpitalnej;	P6S_WG
C.W76.	techniki przygotowania pacjenta do transportu i opieki medycznej podczas transportu;	P6S_WG
C.W77.	techniki przyjęcia porodu nagłego w warunkach pozaszpitalnych;	P6S_WG
C.W78.	postępowanie przedszpitalne w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego u osób dorosłych i dzieci;	P6S_WG
C.W79.	rodzaje terapii inwazyjnej stosowane w ramach postępowania przedszpitalnego;	P6S_WG
C.W80.	rodzaje terapii inwazyjnej stosowane w SOR;	P6S_WG
C.W81.	stany zagrożenia w chorobach nowotworowych oraz postępowanie przedszpitalne i w SOR w przypadku takich zagrożeń;	P6S_WG

C.W82.	zasady transportu pacjentów z obrażeniami ciała;	P6S_WG
C.W83.	procedury specjalistyczne w stanach nagłych pochodzenia wewnętrznego, w szczególności takie jak: elektrostymulacja, kardiowersja, pierwotna przezskórna interwencja wieńcowa (<i>Percutaneous coronary intervention, PCI</i>), kontrapulsacja wewnątrzortalna (<i>Intra-aortic balloon pump, IABP</i>), dializa, sztuczna wentylacja i formy krążenia pozaustrojowego;	P6S_WG
C.W84.	wskazania do leczenia hiperbarycznego;	P6S_WG
C.W85.	zagrożenia środowiskowe;	P6S_WG
C.W86.	rodzaje katastrof, procedury medyczne i działania ratunkowe podejmowane w zdarzeniach mnogich i masowych oraz katastrofach, a także w zdarzeniach z wystąpieniem zagrożeń chemicznych, biologicznych, radiacyjnych lub nuklearnych;	P6S_WG
C.W87.	etyczne aspekty postępowania ratowniczego w zdarzeniach mnogich i masowych oraz katastrofach;	P6S_WG
C.W88.	zastosowanie symulacji medycznej w nauczaniu procedur zabiegowych;	P6S_WG
C.W89.	zaburzenia równowagi kwasowo-zasadowej i wodno-elektrolitowej oraz zasady postępowania przedszpitalnego i w SOR w takich zaburzeniach;	P6S_WG
C.W90.	zasady postępowania profilaktycznego zakażeń w SOR;	P6S_WG
C.W91.	zasady monitorowania stanu pacjenta w SOR;	P6S_WG
C.W92.	procedury specjalistyczne w stanach nagłych pochodzenia urazowego stosowane w ramach postępowania przedszpitalnego i w SOR;	P6S_WG
C.W93.	rodzaje obrażeń ciała, ich definicje oraz zasady kwalifikacji do centrum urazowego i centrum urazowego dla dzieci;	P6S_WG
C.W94.	zasady funkcjonowania centrum urazowego i centrum urazowego dla dzieci;	P6S_WG
C.W95.	zasady postępowania przedszpitalnego i w SOR w obrażeniach: czaszkowo-mózgowych, kręgosłupa i rdzenia kręgowego, kończyn, jamy brzusznej i klatki piersiowej oraz w przypadku wstrząsu;	P6S_WG
C.W96.	procedurę kardiowersji elektrycznej i elektrostymulacji zewnętrznej;	P6S_WG
C.W97.	zasady cewnikowania pęcherza moczowego;	P6S_WG
C.W98.	procedurę zakładania sondy żołądkowej i płukania żołądka;	P6S_WG
C.W99.	wybrane stany nagłe okulistyczne i zasady postępowania przedszpitalnego w tym zakresie;	P6S_WG
C.W100.	wybrane stany nagłe laryngologiczne i zasady postępowania przedszpitalnego w tym zakresie;	P6S_WG
C.W101.	stany zagrożenia zdrowotnego w ginekologii i położnictwie;	P6S_WG
C.W102.	zasady funkcjonowania systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne;	P6S_WG
C.W103.	rolę i znaczenie Lotniczego Pogotowia Ratunkowego w systemie Państwowe Ratownictwo Medyczne;	P6S_WG

C.W104.	zasady wysuwania podejrzenia i rozpoznawania śmierci mózgu;	P6S_WG
C.W105.	podstawowe techniki obrazowe;	P6S_WG
C.W106.	wskazania, przeciwwskazania i przygotowanie pacjentów do poszczególnych rodzajów badań obrazowych oraz przeciwwskazania do stosowania środków kontrastujących;	P6S_WG
C.W107.	mechanizmy, cele i zasady leczenia uzależnień od substancji psychoaktywnych;	P6S_WG
C.W108.	podstawowe zagadnienia z zakresu medycyny sądowej.	P6S_WG
UMIEJĘTNOŚCI Absolwent potrafi:		
A.U1.	lokalizować poszczególne okolice ciała i znajdujące się w nich narządy oraz ustalać położenie narządów względem siebie;	P6S_UW
A.U2.	wykazywać różnice w budowie ciała oraz w czynnościach narządów u osoby dorosłej i dziecka;	P6S_UW
A.U3.	oceniać czynności narządów i układów organizmu;	P6S_UW
A.U4.	rozpoznawać patofizjologiczne podstawy niewydolności układu krążenia;	P6S_UW
A.U5.	rozpoznawać zaburzenia trawienia, z uwzględnieniem roli enzymów, w tym podstawowe zaburzenia enzymów trawiennych, oraz określać skutki tych zaburzeń;	P6S_UW
A.U6.	rozpoznawać zaburzenia czynności nerek i ich wpływ na homeostazę organizmu;	P6S_UW
A.U7.	rozpoznawać zarażenia wirusami i bakteriami oraz zakażenia grzybami i pasożytami, z uwzględnieniem geograficznego zasięgu ich występowania;	P6S_UW
A.U8.	wykorzystywać znajomość praw fizyki do określenia wpływu na organizm czynników zewnętrznych, takich jak temperatura, przyspieszenie, ciśnienie, pole elektromagnetyczne oraz promieniowanie jonizujące;	P6S_UW
A.U9.	stosować zasady ochrony radiologicznej;	P6S_UW
A.U10.	obliczać stężenia molowe i procentowe związków oraz stężenia substancji w roztworach izosmotycznych jedno- i wieloskładnikowych;	P6S_UW
A.U11.	przewidywać kierunek procesów biochemicznych w zależności od stanu energetycznego komórek;	P6S_UW
A.U12.	posługiwać się wybranymi podstawowymi technikami laboratoryjnymi;	P6S_UW
A.U13.	wykonywać podstawowe obliczenia farmakokinetyczne;	P6S_UW
A.U14.	stosować właściwe do sytuacji postępowanie epidemiologiczne;	P6S_UW
A.U15.	dobierać leki w odpowiednich dawkach w celu korygowania zjawisk patologicznych w organizmie i poszczególnych narządach;	P6S_UW
A.U16.	posługiwać się informatorami farmaceutycznymi i bazami danych o produktach leczniczych;	P6S_UW
A.U17.	wiązać zmiany patologiczne stwierdzone w badaniu przedmiotowym ze zmianami zachodzącymi na poziomie komórkowym;	P6S_UW

A.U18.	rozpoznawać zaburzenia oddychania, krążenia oraz czynności innych układów organizmu i narządów;	P6S_UW
A.U19.	dobierać odpowiedni test statystyczny, przeprowadzać podstawowe analizy statystyczne i posługiwać się odpowiednimi metodami przedstawiania wyników.	P6S_UW
B.U1.	wdrażać właściwe do sytuacji procedury postępowania epidemiologicznego;	P6S_UW
B.U2.	rozpoznawać sytuacje, które wymagają konsultacji z przedstawicielem innego zawodu medycznego lub koordynatorem medycznym;	P6S_UW
B.U3.	dbać o bezpieczeństwo własne, pacjentów, otoczenia i środowiska, przestrzegając zasad bezpieczeństwa i higieny pracy oraz przepisów i zasad regulujących postępowanie w przypadku różnych rodzajów zagrożeń;	P6S_UW
B.U4.	udzielać informacji o podstawowych zabiegach i czynnościach dotyczących pacjenta oraz informacji na temat jego stanu zdrowia;	P6S_UW
B.U5.	przestrzegać zasad etycznych podczas wykonywania działań zawodowych;	P6S_UK
B.U6.	przestrzegać praw pacjenta;	P6S_UW
B.U7.	uwzględniać podczas medycznych czynności ratunkowych oczekiwania pacjenta wynikające z uwarunkowań społeczno-kulturowych;	P6S_UW
B.U8.	stosować się do zasad bezpieczeństwa sanitarno-epidemiologicznego oraz profilaktyki chorób zakaźnych i niezakaźnych;	P6S_UW
B.U9.	identyfikować czynniki ryzyka wystąpienia przemocy, rozpoznawać przemoc i odpowiednio na nią reagować;	P6S_UW
B.U10.	stosować – w podstawowym zakresie – psychologiczne interwencje motywujące i wspierające;	P6S_UW
B.U11.	komunikować się ze współpracownikami w ramach zespołu, udzielając im informacji zwrotnej i wsparcia;	P6S_UU
B.U12.	podnosić swoje kwalifikacje i przekazywać wiedzę innym;	P6S_UU
B.U13.	zapobiegać zespołowi stresu pourazowego po traumatycznych wydarzeniach, w tym przeprowadzać podsumowanie zdarzenia traumatycznego (<i>debriefing</i>) w zespole;	P6S_UK
B.U14.	radzić sobie ze stresem przy wykonywaniu zawodu ratownika medycznego;	P6S_UW
B.U15.	oceniać funkcjonowanie człowieka w sytuacjach trudnych (stres, konflikt, frustracja);	P6S_UW
B.U16.	porozumiewać się z pacjentem w jednym z języków obcych na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego;	P6S_UK
B.U17.	oceniać narażenie na substancje szkodliwe w środowisku człowieka i stosować zasady monitoringu ergonomicznego;	P6S_UW
B.U18.	stosować działania na rzecz ochrony środowiska;	P6S_UW
B.U19.	określać wzajemne relacje między człowiekiem a środowiskiem;	P6S_UW
B.U20.	wykonywać czynności z zakresu ratownictwa medycznego i udzielać świadczeń zdrowotnych z zachowaniem regulacji prawnych dotyczących wykonywania zawodu ratownika medycznego.	P6S_UW

C.U1.	oceniać stan pacjenta w celu ustalenia sposobu postępowania ratunkowego;	P6S_UW
C.U2.	układać pacjenta do badania obrazowego;	P6S_UW
C.U3.	postępować z dzieckiem w oparciu o znajomość symptomatologii najczęstszych chorób dziecięcych;	P6S_UW
C.U4.	przeprowadzać badanie przedmiotowe pacjenta;	P6S_UW
C.U5.	dostosowywać sposób postępowania do wieku dziecka;	P6S_UW
C.U6.	oceniać stan noworodka w skali APGAR;	P6S_UW
C.U7.	przeprowadzać wywiad medyczny z pacjentem dorosłym w zakresie niezbędnym do podjęcia medycznych czynności ratunkowych;	P6S_UW
C.U8.	oceniać stan świadomości pacjenta;	P6S_UW
C.U9.	układać pacjenta w pozycji właściwej dla rodzaju choroby lub odniesionych obrażeń ciała;	P6S_UO
C.U10.	przeprowadzać badanie fizykalne pacjenta dorosłego w zakresie niezbędnym do ustalenia jego stanu;	P6S_UW
C.U11.	monitorować czynność układu oddechowego, z uwzględnieniem pulsoksymetrii, kapnometrii i kapnografii;	P6S_UW
C.U12.	interpretować wyniki badań pacjenta z przewlekłą niewydolnością oddechową;	P6S_UW
C.U13.	wykonywać elektrokardiogram i interpretować go w podstawowym zakresie;	P6S_UW
C.U14.	monitorować czynność układu krążenia metodami nieinwazyjnymi;	P6S_UW
C.U15.	oceniać i opisywać stan somatyczny i psychiczny pacjenta;	P6S_UW
C.U16.	przeprowadzać analizę ewentualnych działań niepożądanych poszczególnych leków oraz interakcji między nimi;	P6S_UW
C.U17.	oceniać stan neurologiczny pacjenta;	P6S_UW
C.U18.	monitorować stan pacjenta metodami nieinwazyjnymi;	P6S_UW
C.U19.	przewodzić dokumentację medyczną w zakresie wykonywanych czynności, w tym w przypadku zgonu pacjenta, urodzenia dziecka martwego i odstąpienia od medycznych czynności ratunkowych;	P6S_UW
C.U20.	podawać pacjentowi leki i płyny;	P6S_UW
C.U21.	oznaczать stężenie glukozy z użyciem glukometru;	P6S_UW
C.U22.	zakładać zgłębnik dożołądkowy;	P6S_UW

C.U23.	zakładać cewnik do pęcherza moczowego;	P6S_UW
C.U24.	asystować przy czynnościach przygotowawczych do transplantacji narządów;	P6S_UW
C.U25.	identyfikować na miejscu zdarzenia sytuację narażenia na czynniki szkodliwe i niebezpieczne	P6S_UW
C.U26.	przygotowywać pacjenta do transportu;	P6S_UK
C.U27.	identyfikować błędy i zaniedbania w praktyce ratownika medycznego;	P6S_UW
C.U28.	monitorować stan pacjenta podczas czynności medycznych i transportowych;	P6S_UW
C.U29.	stosować leczenie przeciwbólowe;	P6S_UW
C.U30.	oceniać stopień nasilenia bólu według znanych skal;	P6S_UW
C.U31.	rozpoznawać stan zagrożenia życia u pacjenta po przeszczepie narządu;	P6S_UW
C.U32.	monitorować czynności życiowe pacjenta podczas badania diagnostycznego;	P6S_UW
C.U33.	interpretować wyniki podstawowych badań toksykologicznych;	P6S_UW
C.U34.	rozpoznawać toksydromy;	P6S_UW
C.U35.	oceniać wskazania do transportu pacjenta do ośrodka toksykologicznego, hiperbarycznego, replantacyjnego i kardiologii inwazyjnej oraz centrum leczenia oparzeń, centrum urazowego lub centrum urazowego dla dzieci;	P6S_UW
C.U36.	szacować niebezpieczeństwo toksykologiczne w określonych grupach wiekowych i w różnych stanach klinicznych;	P6S_UW
C.U37.	wiązać obrazy uszkodzeń tkankowych i narządowych z objawami klinicznymi choroby;	P6S_UW
C.U38.	przewodzić podstawowe i zaawansowane czynności resuscytacyjne u osób dorosłych, dzieci, niemowląt i noworodków, z uwzględnieniem prawidłowego zastosowania urządzeń wspomagających resuscytację (urządzenia do kompresji klatki piersiowej, respiratora);	P6S_UW
C.U39.	przywracać drożność dróg oddechowych metodami bezprzyrządowymi;	P6S_UW
C.U40.	przyrządowo udrażniać drogi oddechowe metodami nadgłośniowymi;	P6S_UO
C.U41.	wykonywać intubację dotchawiczą w laryngoskopii bezpośredniej i pośredniej;	P6S_UW
C.U42.	wykonywać konikopunkcję;	P6S_UW
C.U43.	wdrażać tlenoterapię zależnie od potrzeb pacjenta i wspomagać oddech;	P6S_UW
C.U44.	stosować się do zasad aseptyki i antyseptyki, zaopatrywać prostą ranę, zakładać i zmieniać jałowy opatrunek chirurgiczny;	P6S_UW
C.U45.	przewodzić wentylację zastępczą z użyciem worka samorozprężalnego i respiratora transportowego;	P6S_UW

C.U46.	wykonywać defibrylację elektryczną z użyciem defibrylatora manualnego i zautomatyzowanego;	P6S_UW
C.U47.	wykonywać kardiowersję i elektrostymulację zewnętrzną serca;	P6S_UW
C.U48.	oceniać nagłe zagrożenia neurologiczne u pacjenta;	P6S_UW
C.U49.	wykonywać dostęp doszpikowy przy użyciu gotowego zestawu;	P6S_UW
C.U50.	pobierać krew oraz zabezpieczać materiał do badań laboratoryjnych, mikrobiologicznych i toksykologicznych;	P6S_UW
C.U51.	tamować krwotoki zewnętrzne i unieruchamiać kończyny po urazie;	P6S_UW
C.U52.	stabilizować i unieruchamiać kręgosłup;	P6S_UW
C.U53.	wdrażać odpowiednie postępowanie w odmie opłucnowej zagrażającej życiu;	P6S_UO
C.U54.	stosować skale ciężkości obrażeń;	P6S_UW
C.U55.	przyjmować poród nagły w warunkach pozaszpitalnych;	P6S_UW
C.U56.	decydować o niepodejmowaniu resuscytacji krążeniowo-oddechowej lub o odstąpieniu od jej przeprowadzenia;	P6S_UW
C.U57.	rozpoznawać pewne znamiona śmierci;	P6S_UW
C.U58.	dokonywać segregacji medycznej przedszpitalnej pierwotnej i wtórnej oraz segregacji szpitalnej;	P6S_UW
C.U59.	działać zespołowo, udzielając pomocy w trudnych warunkach terenowych w dzień i w nocy oraz w warunkach znacznego obciążenia fizycznego i psychicznego;	P6S_UO
C.U60.	zaopatrywać krwawienie zewnętrzne;	P6S_UW
C.U61.	transportować pacjenta w warunkach przedszpitalnych, wewnątrzszpitalnych i międzyszpitalnych;	P6S_UO
C.U62.	identyfikować błędy i zaniedbania w praktyce ratownika medycznego;	P6S_UW
C.U63.	identyfikować zagrożenia obrażeń: czaszkowo-mózgowych, klatki piersiowej, jamy brzusznej, kończyn, kręgosłupa i rdzenia kręgowego oraz miednicy, a także wdrażać postępowanie ratunkowe w przypadku tych obrażeń;	P6S_UW
C.U64.	identyfikować wskazania do transportu do centrum urazowego lub centrum urazowego dla dzieci i zgłaszać obecność kryteriów kwalifikacji kierownikowi zespołu urazowego lub kierownikowi zespołu urazowego dziecięcego;	P6S_UW
C.U65.	wykonywać procedury medyczne pod nadzorem lub na zlecenie lekarza;	P6S_UW
C.U66.	dostosowywać postępowanie ratunkowe do stanu pacjenta;	P6S_UW
C.U67.	monitorować stan pacjenta podczas badania obrazowego.	P6S_UW

KOMPETENCJE SPOŁECZNE Absolwent jest gotów do:

K.1	aktywnego słuchania, nawiązywania kontaktów interpersonalnych, skutecznego i empatycznego porozumiewania się z pacjentem;	P6S_UO
K.2	dostrzegania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	P6S_KK
K.3	samodzielnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki ogólnej i zawodowej oraz holistycznego i zindywidualizowanego podejścia do pacjenta, uwzględniającego poszanowanie jego praw;	P6S_KR
K.4	organizowania pracy własnej i współpracy w zespole specjalistów, w tym z przedstawicielami innych zawodów medycznych, także w środowisku wielokulturowym i wielonarodowościowym;	P6S_KO
K.5	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych;	P6S_KK
K.6	kierowania się dobrem pacjenta.	P6S_KK

ZAJĘCIA LUB GRUPY ZAJĘĆ Z PROGRAMU STUDIÓW
(treści programowe)

Nazwa kierunku studiów:	RATOWNICWO MEDYCZNE
Zajęcia/ grupy zajęć (kod i nazwa)*	Treści programowe
Nauki podstawowe	
Anatomia	Zajęcia z przedmiotu Podstawy anatomii i histologii mają na celu zapoznanie studentów z ogólną budową ciała ludzkiego i obejmują kompleksowo makroanatomie, mikroanatomie i histologię tak funkcjonalną jak i topograficzną, a w odniesieniu do najważniejszych struktur także rentgenowską. Uwzględniają prawidłowe mianownictwo polskie, a odnośnie najważniejszych narządów i struktur także mianownictwo łacińskie, tudzież eponimy morfologiczne i symbole, w zakresie umożliwiającym studiowanie kolejnych przedmiotów oraz, po ukończeniu studiów, samodzielne wykonywanie zawodu ratownika medycznego. Wiadomości z zakresu makroanatomii dotyczą budowy i topografii narządów, układów i innych struktur, uwzględniając ich unaczynienie i unerwienie, a także nawiązują do ich czynności i znaczenia klinicznego w stanie zdrowia i w stanie choroby, a w przypadku stwierdzenia dysfunkcji poszczególnych struktur dają podstawę do podjęcia odpowiednich działań. Mikroanatomia i histologia dotyczy budowy mikrostruktur w zakresie niezbędnym do zrozumienia budowy i funkcjonowania całego organizmu.
Fizjologia z elementami fizjologii klinicznej	Przekazanie studentom wiedzy z zakresu fizjologii człowieka. Omówienie mechanizmów fizjologicznych funkcjonowania poszczególnych narządów i układów, wzajemnych zależności pomiędzy nimi oraz mechanizmów regulujących funkcjonowanie organizmu jako całości. Omówienie procesów fizjologicznych zachodzących w organizmie na poziomie komórkowym. Przekazanie wiedzy obejmującej czynności organizmu człowieka i ich regulację.
Biologia i mikrobiologia	Zapoznanie studentów z głównymi zagadnieniami biologii (organizacja żywej materii, komórka/tkanka/narząd/układ narządów/organizm, naukowe nazewnictwo organizmów żywych, podstawowe pojęcia genetyczne). Ponadto, celem nauczania przedmiotu jest przekazanie studentom wiedzy z zakresu mikrobiologii. Studenci poznają charakterystykę wybranych rodzajów/gatunków drobnoustrojów (bakterii, wirusów, grzybów mikroskopowych) i pasożytów oraz chorób jakie wywołują (w tym podstaw ich diagnostyki). W toku nauczania przedmiotu, student pozna także metody i zasady procesów dezynfekcji, sterylizacji i postępowania antyseptycznego.
Biofizyka	Przedmiot obejmuje podstawy teoretyczne biofizyki (bioenergetyki i termokinetyki) oraz biofizyki układów biologicznych (biofizyka molekularna komórek, tkanek i narządów), a także oddziaływania czynników fizycznych na żywy organizm (wpływ czynników mechanicznych, temperatury i wilgotności fizycznej, pola elektrycznego i magnetycznego, promieniowania jonizującego i niejonizującego). Przedmiot jest prowadzony z ukierunkowaniem na przedmioty pokrewne, takie jak biochemia i fizjologia.
Biochemia z elementami chemii	Nauczanie biochemii ma na celu zdobycie przez studentów wiedzy na temat zjawisk zachodzących w żywym organizmie. Poznanie procesów biochemicznych na poziomie podstawowym daje studentowi możliwość lepszego zrozumienia naturalnych zjawisk fizjologicznych, patologicznych oraz procesów naprawczych. Przedmiot obejmuje również elementy chemii nieorganicznej, fizycznej oraz organicznej z elementami biochemii statycznej. Celem nauczania przedmiotu jest również wyjaśnianie mechanizmów funkcjonowania organizmu, co ułatwi zrozumienie i naukę innych przedmiotów medycznych, jak: fizjologia, histologia, patofizjologia, toksykologia,

	<p>mikrobiologia, farmakologia czy wprowadzenie do diagnostyki laboratoryjnej. Poznanie podstaw biochemii i chemii umożliwi absolwentowi studiów licencjackich aktywny udział w programach profilaktyki, promocji zdrowia i pracę w zespole terapeutycznym.</p>
Farmakologia z toksykologią	<p>Farmakologia ogólna. Podstawowe zasady farmakoterapii. Pochodzenie, rodzaje i drogi podawania leków. Mechanizm i efekty działania leków oraz procesy jakim podlegają w organizmie człowieka a także ich interakcje. Kliniczne znaczenie interakcji leków. Zależności lekowe i narkomanie. wpływ leczenia farmakologicznego na fizjologiczne i biochemiczne procesy zachodzące w poszczególnych narządach. Rodzaje leków, które mogą być samodzielnie podawane przez ratownika medycznego, i ich szczegółową charakterystykę farmakologiczną. Podstawy farmakoterapii u kobiet w ciąży i osób starszych w stanie zagrożenia życia. Różnice w farmakoterapii osób dorosłych i dzieci w zakresie dotyczącym działań ratownika medycznego. Wpływ procesów chorobowych na metabolizm i eliminację leków.</p> <p>Problematykę z zakresu toksykologii, działań niepożądanych leków, zatruc lekami – w podstawowym zakresie. Objawy najczęściej występujących ostrych zatruc, w tym alkoholami, narkotykami i innymi substancjami psychoaktywnymi, metalami ciężkimi oraz wybranymi grupami leków. Podstawowe zasady postępowania diagnostycznego w zatruciach.</p> <p><i>Informatory farmaceutyczne i bazy danych o produktach leczniczych.</i></p>
Informatyka i biostatystyka	<p>Rozwijanie umiejętności w zakresie korzystania z baz danych, w tym również internetowych, a także wyszukiwania informacji za pomocą dostępnych narzędzi.</p> <p>Wprowadzenie elementarnych pojęć i wzorów ze statystyki oraz wskazanie na możliwości wykorzystania ich w badaniach medycznych. Nauczenie metod analizy opisowej.</p> <p>Pozyskanie umiejętności w zakresie stosowania testów statystycznych – odpowiedniego ich doboru oraz prezentacji wyników.</p> <p>Kształcenie umiejętności sprawnego wykorzystania technologii informacyjnej w życiu zawodowym i codziennym.</p>
Patologia	<p>Patologia, Patomorfologia, Histopatologia, Cytologia – przedstawienie działów współczesnej patomorfologii. Celem nauczania przedmiotu jest zapoznanie studenta z podstawowymi mechanizmami, które prowadzą do zaburzeń homeostazy ustroju, czyli choroby. Szczególną uwagę zwracając na fakt, iż nawet miejscowy proces patologiczny wywołuje następstwa, nieraz odległe, i bywa przyczyną zaburzeń ogólnoustrojowych dotyczących całości środowiska wewnętrznego. Patologia narządowa układu krążenia, oddechowego, trawiennego, hormonalnego, metabolicznego, moczowo-płciowego i nerwowego.</p> <p>Student pozna i zrozumie całość procesów zachodzących w organizmie chorego ze szczególnym uwzględnieniem stanów nagłych, będących bezpośrednim zagrożeniem życia.</p>
Nauki behawioralne i społeczne	
Socjologia medycyny	<p>Celem przedmiotu jest wprowadzenie studenta w zakres dwóch głównych obszarów tematycznych: socjologii medycyny i komunikacji medycznej. Pierwszy obszar obejmuje socjologiczne teorie zdrowia i choroby, w tym teorię wieloprzyczynowości choroby oraz problem choroby funkcjonalnej czyli bez uchwytnej tła organicznego, socjologiczną koncepcję instytucji medycznych, społeczny i kulturowy wymiar zdrowia i choroby, rolę rodziny w procesie leczenia.</p> <p>Drugi obszar obejmuje problematykę komunikacji ratownika medycznego zarówno w zespole interdyscyplinarnym (m.in. problematykę współpracy i zarządzania, rozwiązywania konfliktów i skutecznej perswazji) oraz komunikacji z różnymi grupami pacjentów w tym, m.in. z pacjentami - dziećmi, pacjentami z zaburzeniami psychicznymi, pacjentami agresywnymi, pacjentami, którzy doświadczyli przemocy lub traumy, pacjentami - seniorami. W ramach przedmiotu studenci uczeni są również, czym jest komunikacja terapeutyczna oraz w jaki sposób komunikować wsparcie. Celem jest uwrażliwienie studentów na rozmaite aspekty związane z komunikacją z pacjentem i jego rodziną, w różnych sytuacjach zagrożenia życia oraz w sytuacjach kontaktu z placówkami służby zdrowia. W ramach zajęć student nabyte podstawową wiedzę oraz umiejętności dotyczące form komunikacji z pacjentem, rodziną pacjenta, a także ze z przedstawicielami innych grup medycznych w systemie opieki zdrowotnej.</p>

Psychologia	Studenci poznają podstawowe zagadnienia z zakresu psychologii, która w przyszłości ułatwi im pracę z pacjentem i pozwoli lepiej go zrozumieć. Uczestnicy dowiadują się jak postępować z tzw/ trudnym pacjentem, jak dobrze przekazać złe wieści pacjentowi lub jego bliskim i uczą się jak do tego celu wykorzystać wiedzę psychologiczną zdobytą w trakcie zajęć. Ponadto studenci nabiorą wiedzy, umiejętności i kompetencji w zakresie radzenia sobie z traumą psychologiczną (ang. peer support, defuzing, debriefing, wsparcie psychologiczne). W toku zajęć kształtowane są takie przede wszystkim takie umiejętności jak: asertywność, współpraca w zespole, rozwiązywanie konfliktów i komunikowanie się z innymi, radzenie sobie ze stresem zawodowym.
Dydaktyka medyczna	Celem przedmiotu jest przygotowanie studentów kierunku Ratownictwo Medyczne do prowadzenia kursów i szkoleń z zakresu pierwszej pomocy i kwalifikowanej pierwszej pomocy. Poznanie metodyki samodzielnego planowania i prowadzenia zajęć dydaktycznych, nabycie umiejętności świadomego, skutecznego i efektywnego kierowania procesem nauczania – uczenia się. Studenci poznają różne formy prowadzenia zajęć, ich specyfikę i cele, poznają metody nauczania oraz czynniki warunkujące efektywność procesu nauczania. Poznajają zadania dydaktyczne wymuszające głębokie przetwarzanie informacji i ich trwałe zapisanie w pamięci. Studenci poznają różne style uczenia się, sposoby motywowania, czynniki, od których zależy zaangażowanie w dydaktyczną sytuację zadaniową. Podejmą rolę instruktora ratownictwa medycznego i dokonają oceny własnych umiejętności dydaktycznych.
Etyka zawodowa ratownika medycznego	Celem przedmiotu Etyka zawodowa ratownika medycznego w zakresie wiedzy jest zaznajomienie z podstawami teoretycznymi oraz aparatem pojęciowym i językiem etyki biomedycznej, a także z podstawowymi pojęciami teoriopoznawczymi logicznymi. Drugim celem przedmiotu w zakresie wiedzy jest zapoznanie studentów ze szczegółowymi zasadami regulującymi poprawne etycznie wykonywanie zawodu ratownika medycznego. W zakresie umiejętności i kompetencji społecznych celem przedmiotu jest wykształcenie właściwych postaw etycznych, polegających na zindywidualizowanym podejściu do pacjenta, poszanowaniu jego praw i kierowaniu się jego dobrem oraz jego oczekiwaniami wynikającymi z tła społeczno – kulturowego.
Prawo medyczne	Głównym celem jest zapoznanie studentów z podstawowymi pojęciami z zakresu prawoznawstwa i katalogiem źródeł prawa oraz przedstawienie głównych aspektów prawnych funkcjonowania opieki zdrowotnej w Polsce. System prawa, struktura aktów prawnych z podziałem prawa na gałęzie - prawo konstytucyjne , administracyjne , karne , cywilne . Prawo materialne i procesowe. Prawo unijne i międzynarodowe . Wykładnia prawna. Regulacje prawne dotyczące podmiotów leczniczych. Wybrane przepisy prawa karnego i cywilnego. Odpowiedzialność w zawodach medycznych – cywilna, karna, pracownicza, zawodowa. Elementy prawa pracy. Prawa pacjenta. Prawo ubezpieczeń zdrowotnych. Wyjaśnienie studentom sensu przepisów prawnych, przypisania przepisom odpowiedniego znaczenia, wyznaczenia ich zakresu. Podczas realizacji zajęć student pozna specyfikę języka za pomocą którego zakodowane są teksty prawne. W przypadku wykładni prawa będzie w stanie dokonać interpretacji zgodnej z zasadą clara non sunt interpretanda (to co jest zrozumiałe i jasne nie wymaga interpretacji)
Zdrowie publiczne	Zakres i działania Zdrowia Publicznego. Kryteria i ocena zdrowia. Czynniki determinujące zdrowie jednostki i społeczeństwa. Zadania i stopnie profilaktyki zdrowotnej. Edukacja zdrowotna. Sanologia. Rodzaje epidemiologii służące do oceny stanu zdrowia populacji. Problemy demograficzne we współczesnym świecie. Zmiany w strukturze demograficznej w Polsce i na świecie. Starzenie się społeczeństw a nowe zadania dla Zdrowia Publicznego. Problemy ludzi starszych a problemy państwa. Choroby cywilizacyjne w Polsce i na świecie. Zadania ratownika medycznego w profilaktyce chorób cywilizacyjnych. Rola i zadania Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Szczepienia ochronne w Polsce. Promocja zdrowia. Systemy Opieki Zdrowia w Polsce, Unii Europejskiej i na Świecie. Świadczenia opieki zdrowotnej finansowane ze środków publicznych w Polsce. Inne sposoby finansowania i rodzaje usług medycznych. Międzynarodowe klasyfikacje statystyczne chorób i problemów zdrowotnych, procedur medycznych i funkcjonowania niepełnosprawności i zdrowia /ICD-9,ICD-10,ICF/ Negatywne skutki zdrowotne we <i>współczesnych</i> społeczeństwach wynikiem występowania patogenów biologicznych. Wybrane choroby bakteryjne, wirusowe, grzybicze i pasożytnicze oraz ich profilaktyka.

	<p>Podstawowe zasady zdrowego odżywiania. Metody oceniające sposoby żywienia. Diety zalecane w chorobach cywilizacyjnych. Piramida żywnościowa wg WHO. Środowisko pracy. Ergonomia w miejscu pracy. Czynniki środowiska pracy związane z wykonywanym zawodem ratownika medycznego.</p>
<p>Ekonomia i zarządzanie w ochronie zdrowia</p>	<p>Przedstawienie najważniejszych zagadnień z ekonomii z uwzględnieniem podstawowych teorii mikro i makroekonomicznych. Zapoznanie studentów z podstawową wiedzą dotyczącą funkcjonowania gospodarki rynkowej.</p> <p>Zapoznanie studenta z zagadnieniami związanymi z funkcjonowaniem podmiotów systemu ochrony zdrowia oraz z problemami ewaluacji i kontroli w ochronie zdrowia oraz zasadami zarządzania podmiotami systemu ochrony zdrowia. Poznanie prawnych, organizacyjnych i etycznych uwarunkowań wykonywania zawodu ratownika medycznego, z uwzględnieniem miejsca zatrudnienia i pełnionej funkcji.</p>
<p>Badania naukowe w ratownictwie medycznym</p>	<p>Zapoznanie studentów z ideą prowadzenia badań naukowych, etapami planowania badań i sposobami opracowania uzyskanych wyników. Przedstawienie podstawowych metod analizy statystycznej wykorzystywanych w badaniach populacyjnych i diagnostycznych oraz sposobów prezentacji wyników. Omówienie rodzajów badań naukowych, obserwacyjnych i doświadczalnych, badań in vitro służących rozwojowi medycyny i nauk biomedycznych, także ze szczególnym uwzględnieniem pojęcia eksperymentu medycznego i badań klinicznych w zakresie ratownictwa medycznego. Analiza różnych typów publikacji naukowych, struktury publikacji, miar efektu. Nauczanie przedmiotu przygotowuje studenta do planowania i wykonywania prostych badań naukowych oraz interpretowania ich wyników i wyciągania wniosków, wyjaśnia różnic między rodzajami badań (prospektywne, retrospektywne, randomizowane, kliniczno-kontrolne, opisy przypadków i badania eksperymentalne) oraz szeregowania według wiarygodności i jakości dowodów naukowych czy oceny przydatności różnych typów publikacji naukowych do praktycznych zastosowań medycznych.</p>
<p>Język obcy</p>	<p>Nabycie umiejętności porozumiewania się z pacjentem w jednym z języków obcych na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego oraz aktywnego słuchania, nawiązania kontaktu interpersonalnego, skutecznego i empatycznego porozumiewania się z pacjentem; dostrzegania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta; organizowania pracy własnej i współpracy w zespole specjalistów, w tym z przedstawicielami innych zawodów medycznych, także w środowisku wielokulturowym i wielonarodowościowym; dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych;</p> <p>Poznanie języka obcego w zakresie słownictwa i odnośnych struktur gramatyczno-leksykalnych na poziomie B2 (wg kryteriów Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego - Common European Framework of Reference for Languages) w stopniu umożliwiającym w sposób spójny i precyzyjny wypowiadanie się w mowie i piśmie na tematy dotyczące wybranych aspektów pracy ratownika medycznego oraz samodzielne kształtowanie/sterowanie procesem podnoszenia własnych kompetencji zawodowych z wykorzystaniem języka obcego jako narzędzia komunikacji np. poprzez lekturę naukowej/specjalistycznej literatury medycznej, uczestnictwo w seminariach, konferencjach, projektach międzynarodowych zarówno w ramach dalszego rozwoju naukowego jak i przyszłego rozwoju zawodowego. Celem przedmiotu jest znajomość języka angielskiego w medycynie, ukierunkowanego na kontakt i komunikację z pacjentem w zawodzie ratownika medycznego oraz opanowanie umiejętności sprawnego rozumienia oraz tłumaczenia języka medycznego. Przystawanie wiedzy językowej odbywa się na wielu płaszczyznach i z wykorzystaniem wielu metod i strategii dydaktycznych (czytanie materiałów autentycznych, np. artykułów naukowych/branżowych, tłumaczenie fragmentów materiałów akademickich/naukowych korespondujących do omawianych zagadnień, słuchanie/oglądanie materiału audio/video (m.in. podcastów, programów radiowych, materiałów video dostępnych w Internecie), wykonywanie ćwiczeń słownikowych z podręczników do nauki języka poświęconych poznawaniu/utrwalaniu słownictwa z określonych kręgów tematycznych, wykonywanie ćwiczeń gramatycznych prezentujących/utrwalających struktury niezbędne do skutecznego uczestnictwa w komunikacji językowej, tworzenie własnych prezentacji dotyczących problematyki medycznej i przedstawianie ich na forum grupy.</p>

Zajęcia sprawnościowe z elementami ratownictwa specjalistycznego	Nabywanie umiejętności udzielania pierwszej pomocy ofiarom wypadków, włączania się w działania zespołowe, udzielając pomocy w trudnych warunkach terenowych w dzień i w nocy oraz w warunkach znacznego obciążenia fizycznego i psychicznego. Identyfikowanie na miejscu zdarzenia sytuację narażenia na czynniki szkodliwe i niebezpieczne. Układanie pacjenta w pozycji właściwej dla rodzaju choroby lub odniesionych obrażeń ciała;
Nauki kliniczne	
Pediatrica	Kształtowanie umiejętności w zakresie: Oceny wieku, masy ciała i ogólnego stanu zdrowia dziecka Oceny prawidłowości, co do rozwoju dziecka Rozpoznawania stanów zagrożenia życia u dzieci w warunkach przedszpitalnych i szpitalnych; Podejmowania czynności ratujących życie wobec dzieci w nagłym zagrożeniu życia w warunkach przedszpitalnych i szpitalnych; Monitorowania czynności życiowych dzieci Współuczestniczenia w analgezji i sedacji dzieci. Inspirowanie i mobilizowanie do samodzielnego i systematycznego pogłębiania wiedzy.
Choroby wewnętrzne z elementami onkologii	Nauka rozpoznania, diagnostyki i leczenia stanów zagrożenia życia wśród chorób wewnętrznych. Poznanie schematu różnicowania stanów nieprzytomności. Nauka odczytywania prawidłowych i patologicznych zapisów EKG. Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów ratownictwa z onkologią, jako dziedziną wiedzy interdyscyplinarną zarówno na poziomie diagnostycznym jak i terapeutycznym ze szczególnym uwzględnieniem najczęstszych epidemiologicznie nowotworów (płuca, piersi, przewodu pokarmowego, narządu rodowego, moczowego, skóry) oraz omówienie zagadnień opieki paliatywnej. Omówienie podstaw biologii i patologii nowotworów (klasyfikacja WHO, typy nowotworów w zależności od histogenezy, stopień zaawansowania histologicznego i klinicznego (TNM) oraz ich implikacji terapeutycznych). Zaprezentowanie zasad wczesnego wykrywania nowotworów, omówienie pojęcia „czujności onkologicznej” i tzw. objawów alarmowych nowotworów oraz algorytmów diagnostycznych najczęstszych nowotworów (rak płuca, rak jelita grubego, rak piersi, rak prostaty, nowotwory skóry, urologiczne, ginekologiczne oraz wybrane nowotwory przewodu pokarmowego). Wskazanie studentom zasad i metod badań przesiewowych (skriningowych) w onkologii. Omówienie zagadnień z medycy paliatywnej, stanów naglących w onkologii, zasad opieki nad chorymi paliatywnymi. Zasady stosowania leków opioidowych. Przedstawienie studentom ratownictwa struktury opieki onkologicznej w Polsce oraz organizacji pracy Regionalnego Ośrodka Onkologicznego w Łodzi. Geriatrya - W wyniku realizacji programu nauczania student: stosuje wiadomości o różnych jednostkach chorobowych w geriatricy, potrafi scharakteryzować problemy zdrowotne i psychospołeczne osób w wieku starszym. Dostrzega problemy związane z unieruchomieniem osób starszych i potrafi zalecić odpowiednią ich profilaktykę.
Neurologia	Nauczenie studentów rozpoznawania i prawidłowego postępowania w ostrych stanach neurologicznych. Przyswojenie podstawowych wiadomości z zakresu neurologii.
Psychiatria	Poznanie podstawowych zagadnień psychiatrii (w tym przepisów prawa) oraz poznanie podstawowych pojęć z zakresu terminologii psychiatrycznej: psychopatologii ogólnej i szczegółowej, umiejętność praktycznego zastosowania wiedzy teoretycznej w definiowaniu podstawowych psychiatrycznych jednostek chorobowych, nabywanie umiejętności przeprowadzania wywiadu z pacjentem w kierunku podejrzewanych zaburzeń psychicznych, nabywanie umiejętności oceny stanu psychicznego i wyciągania wniosków z obserwacji stanu psychicznego oraz rozpoznawania prawidłowego i nieprawidłowego stanu psychicznego, nabywanie umiejętności rozmowy z osobą z zaburzeniami psychicznymi, praktyczne zastosowanie zdobytej wiedzy w codziennej praktyce ratownika medycznego, nabywanie umiejętności postępowania ratownika medycznego w psychiatrycznych stanach nagłych

Choroby zakaźne	Przedmiot obejmuje podstawy chorób zakaźnych, ich występowanie, następstwa oraz zasady rozpoznawania, profilaktyki oraz udzielania pierwszej pomocy w pracy ratownika medycznego
Kardiologia	Poznanie badania podmiotowego (wywiadu) i przedmiotowego (fizykalnego) w chorobach układu krążenia. Umiejętność wykonania EKG i interpretacja zapisu EKG. Diagnostyka bólów w klatce piersiowej. Rozpoznawanie i leczenie choroby niedokrwiennej serca. Rozpoznawanie i leczenie zaburzeń rytmu i przewodzenia. Rozpoznawanie i leczenie ostrej i przewlekłej niewydolności serca. Rozpoznawanie i leczenie zatoru tętnicy płucnej. Rozpoznawanie i leczenie w tętniaka rozwarstwiającego aorty. Rozpoznawanie i leczenie nadciśnienia tętniczego. Postępowanie w przełomie nadciśnieniowym.
Medycyna katastrof	Medycyna katastrof jako nauka. Rodzaje katastrof. Podział katastrof wg WHO. Zasady organizacji, kierowania i prowadzenia akcji ratunkowej podczas zdarzeń mnogich/masowych i katastrof. Podział stref i faz. Akty prawne, aktualnie obowiązujące, dotyczące prowadzenia akcji ratunkowej: Ustawa o Państwowym Ratownictwie Medycznym; Ustawa o Zarządzaniu kryzysowym. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji o Krajowym Systemie Ratowniczo Gaśniczym. Procedury – zdarzenia mnogie/masowe. Zasady segregacji medycznej. Postępowanie z pacjentem w warunkach działań przedszpitalnych Zasady udzielania pomocy na poziomie BLS, KPP. Szybka ocena wstępna, szybkie badanie urazowe wg protokołu MARCH i odmienności w innych sytuacjach zagrożenia na miejscu zdarzenia środki ochrony własnej, Procedury - zasady komunikacji i prowadzenia dokumentacji. Segregacja medyczna. Postępowanie z pacjentem na miejscu zdarzenia, w trakcie transportu oraz w szpitalnym oddziale ratunkowym. Ćwiczenie zdarzenia masowego.
Farmakologia i toksykologia kliniczna	Analiza leków, które samodzielnie może podawać ratownik medyczny. Celem nauczania przedmiotu jest zapoznanie studentów z podstawowymi pojęciami toksykologicznymi (trucizna, ksenobiotyk, dawka, ekspozycja, zatrucie ostre, przewlekłe), a także z problemami i zadaniami toksykologii. Tematyka zajęć obejmować będzie omówienie najczęstszych przyczyn zatruć, losy trucizn w organizmie, mechanizmy ich toksycznego działania, a także rodzaje zatruć i objawy kliniczne charakterystyczne dla zatruć wywołanych przez poszczególne grupy substancji toksycznych, rozpoznawanie których jest niezwykle istotne w pracy ratownika medycznego. Dodatkowo studenci zostaną zapoznani z podstawowymi zagadnieniami toksykologii: środowiska, żywności, przemysłowej oraz sądowo-lekarskiej oraz bojowe środki trujące (zagrożenie atakami terrorystycznymi). Opanowanie wiedzy na ten temat jest konieczne do zrozumienia zjawisk fizjologicznych i patologicznych zachodzących w organizmie ludzkim po narażeniu na działanie substancji toksycznych oraz podjęcie odpowiednich działań minimalizujących ryzyko związane z takim narażeniem. Przedmiot umożliwi zdobycie podstawowej wiedzy i umiejętności, niezbędnych w przypadku udzielania pomocy i prowadzenia akcji ratunkowej w przypadku ostrych zatruć i skażenia toksykologicznego. Aktywizacja procesu samokształcenia, doskonalenia wiedzy i umiejętności zawodowych.
Podstawowe zabiegi medyczne	Wywiad dotyczący stanu zdrowia. Zasady i techniki badania fizykalnego. Formułowanie diagnozy ratowniczej na podstawie przeprowadzonego badania podmiotowego i przedmiotowego. Dokumentacja badania podmiotowego i przedmiotowego Zakażenia związane z opieką zdrowotną jako zdarzenia niepożądane. Źródła i drogi szczywania drobnoustrojów w środowisku pozaszpitalnym i szpitalnym. Sposoby kontroli szczywania się, zapobiegania i zwalczania zakażeń szpitalnych. Dezynfekcja powierzchni i pomieszczeń. Sterylizacja – Centralne Sterylizatornie. Higieniczne mycie i dezynfekcja rąk. Chirurgiczne mycie rąk. Udział ratownika w wykonywaniu zabiegów aseptycznych. Podstawowe narzędzia, przygotowanie do instrumentowania. Zasady postępowania z rękawicami medycznymi. Profilaktyka zakażeń w związku z nakłuwaniem naczyń krwionośnych. Ryzyko zdarzeń niepożądanych w procedurach inwazyjnych. Ekspozycja zawodowa. Pomiar temperatury ciała, tętna, oddechu, ciśnienia tętniczego krwi, saturacji. Desmurgia. Technika wykonywania opatrunków. Płukanie jamy ustnej, gardła, oka, ucha i ran. Istota, cel, wskazania, powikłania, obowiązujące zasady i technika.
Techniki zabiegów medycznych	Zakładanie zgłębnika. Karmienie chorego przez zgłębnik. Płukanie żołądka. Istota, cel, wskazania, powikłania, obowiązujące zasady i technika. Zabiegi doodbytnicze. Istota, cel, wskazania, powikłania, obowiązujące zasady i technika Cewnikowanie pęcherza moczowego. Istota, cel, wskazania, powikłania, obowiązujące zasady i technika.

	<p>Istota, cel, wskazania, przeciwwskazania, powikłania, obowiązujące zasady i technika wykonania próby śródskórnej, wstrzyknięcia podskórnego i domięśniowego.</p> <p>Istota, cel, wskazania, przeciwwskazania, powikłania, obowiązujące zasady i technika nakłucia żylnego w celu diagnostycznym i leczniczym i założenia drogi dożylniej.</p> <p>Istota, cel, wskazania, przeciwwskazania, powikłania, obowiązujące zasady i technika, podawania leków drogą dożylną i drogą wlewu kroplowego.</p>
Medycyna ratunkowa dorosłych	<p>Kształtowanie wiedzy i umiejętności z zakresu Medycyny Ratunkowej, w szczególności:</p> <p>zasad badania podmiotowego i przedmiotowego w zakresie niezbędnym do prowadzenia medycznych czynności ratunkowych i udzielania świadczeń zdrowotnych innych niż medyczne czynności ratunkowe</p> <p>rozpoznawania i różnicowania wybranych stanów zagrożenia życia u osób dorosłych i postępowania na etapie przedszpitalnym.</p> <p>rozpoznawania i różnicowania wybranych życia u osób dorosłych i postępowania na etapie wczesnoszpitalnym</p> <p>prowadzenia zaawansowanych zabiegów i procedur resuscytacyjnych na etapie przedszpitalnym i w szpitalnym oddziale ratunkowych</p> <p>prowadzenia opieki poresuscytacyjnej</p> <p>wdrażania procedur specjalistyczne w stanach nagłych pochodzenia urazowego stosowane w ramach postępowania przedszpitalnego</p> <p>zasady postępowania przedszpitalnego i w SOR w obrażeniach ciała u osób dorosłych</p>
Medycyna ratunkowa dzieci	<p>Zapoznanie studentów ze sposobem postępowania z dzieckiem w stanie zagrożenia życia i zdrowia, zdobycie wiedzy na temat algorytmów postępowania w przypadku nagłego zatrzymania krążenia oraz możliwych przyczyn wystąpienia stanów zagrożenia życia. Opanowanie umiejętności oceny stanu dziecka wg schematu ABCDE. Zapoznanie z pojęciem tlenoterapii, wentylacji biernej. Nabycie umiejętności wykonywania na fantomach wkluc dożylnych i doszypikowych oraz udrażniania dróg oddechowych.</p> <p>Zapoznanie studentów ze sposobem postępowania z dzieckiem w stanie zagrożenia życia i zdrowia spowodowanym różnymi urazami (w tym urazami czaszkowo-mózgowymi, oparzeniami, klatki piersiowej i brzucha oraz kończyn, kręgosłupa i rdzenia kręgowego).</p> <p>Przedstawienie studentom definicji, patofizjologii, symptomatologii, diagnostyki oraz leczenia stanów nagłych u dzieci (m.in. wstrząsu hipowolemicznego, septycznego, anafilaktycznego, neurogennego, kardiogenego; sepsy; drgawkowego i niedrgawkowego stanu padaczkowego; stanów utraty przytomności; urazów czaszkowo-mózgowych; oparzeń; diagnostyki różnicowej gorączki, wymiotów, bólów brzucha, bólów w klatce piersiowej oraz diagnostyki laboratoryjnej; prezentacji przypadków klinicznych).</p> <p>Nabycie przez studentów umiejętności przeprowadzania wywiadu lekarskiego i klinicznego badania przedmiotowego.</p> <p>Nabycie umiejętności oceny stopienia nasilenia bólu według znanych skal. Zapoznanie studentów z leczeniem bólu w praktyce ZRM. Nabycie umiejętności tamowania krwotoków zewnętrznych i unieruchamiania kończyn po urazie, a także stabilizowania i unieruchamiania kręgosłupa.</p> <p>Nabycie przez studentów zdolności aktywnego słuchania, nawiązania kontaktu interpersonalnego, skutecznego i empatycznego porozumiewania się z pacjentem. Nauczanie organizowania pracy własnej i współpracy w zespole specjalistów, w tym z przedstawicielami innych zawodów medycznych, także w środowisku wielokulturowym i wielonarodowościowym.</p>
Medyczne czynności ratunkowe	<p>Celem przedmiotu jest wstępne zapoznanie studentów z medycznymi czynnościami ratunkowymi oraz kształtowanie wiedzy i umiejętności z zakresu:</p> <p>wykonywanymi wstępnie u pacjentów z obrażeniami ciała</p> <p>transportu pacjentów urazowych i nieurazowych</p> <p>wprowadzenia do zaawansowanych czynności resuscytacyjnych</p> <p>podstaw psychologicznych aspektów pracy ratownika medycznego</p> <p>elementarnych zasad segregacji przedszpitalnej</p> <p>dostosowywania medycznych czynności ratunkowych do stanu pacjenta</p> <p>oceny stanu pacjenta, monitorowania podjęcia medycznych czynności ratunkowych stanach nagłego zagrożenia zdrowia i życia u dorosłych na etapie przedszpitalnym oraz szpitalnego oddziału ratunkowego</p>

Procedury ratunkowe przedszpitalne	Celem przedmiotu jest zapoznanie ze specyfiką pracy ratownika medycznego oraz strukturą systemu ratowniczo-gaśniczego. Student poznaje zasady prowadzenia podstawowych zabiegów resuscytacyjnych oraz postępowania w sytuacjach szczególnych na poziomie pierwszej pomocy u pacjentów nieurazowych.
Procedury ratunkowe wewnątrzszpitalne	Celem przedmiotu jest zapoznanie studenta ze specyfiką prowadzenia medycznych czynności ratunkowych w szpitalu. Przedmiot stanowi bezpośrednie przygotowanie do praktyk śródrocznych. Student poznaje i nabywa umiejętności nieinwazyjnego monitorowania pacjentów szpitalnych. Poznaje przyrządowe techniki udrażniania górnych dróg oddechowych oraz algorytm resuscytacji wewnątrzszpitalnej na poziomie Immediate Life Support wg ERC.
Ginekologia i położnictwo	Fizjologia i patofizjologia ciąży. Poród prawidłowy i powikłany –postępowanie. Najczęstsze przyczyny zagrożenia życia matki i płodu – rozpoznanie, postępowanie. Poród uliczny. Zarys chorób ginekologicznych. Stany nagłego zagrożenia życia w ginekologii – objawy, rozpoznanie, leczenie.
Chirurgia	Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z podstawowymi zagadnieniami z zakresu chirurgii W szczególności : zapoznanie studentów z podstawowymi terminami z zakresu chirurgii omówienie zjawisk przebiegających w organizmie człowieka: gospodarka wodno-elektrolitowa, gojenie ran, powstawanie wstrząsu. wyjaśnienie hemostazy, krwawienia i leczenia krwią omówienie zakażeń w chirurgii: zakażeń skóry i tkanek miękkich, zakażeń miejsca operowanego, profilaktyka przeciwtężcowa omówienie oparzeń i odmrożeń zapoznanie studenta z podstawowymi wiadomościami z chirurgii onkologicznej omówienie ostrych chorób jamy brzusznej oraz metod ich leczenia wyjaśnienie często występujących jednostek chorobowych spotykanych na oddziale chirurgii ogólnej wskazanie prawidłowego sposobu przeprowadzenia badania podmiotowego i przedmiotowego pod kątem chorób chirurgicznych. zapoznanie studenta z podstawowym instrumentarium chirurgicznym oraz pracą na oddziale chirurgii ogólnej i na sali operacyjnej zapoznanie studenta z metodami diagnostycznymi używanymi w chirurgii zapoznanie studenta z metodami leczenia operacyjnego lub zachowawczego w jednostkach chorobowych wraz ze wskazaniami i przeciwwskazaniami do ich stosowania. Zapoznanie studentów z ideą transfuzjologii, procedurami w zakresie niezbędnym dla ratownika medycznego Nabycie podstawowej teoretycznej i praktycznej wiedzy z zakresu chirurgii klatki piersiowej Celem przedmiotu jest również zapoznanie studentów z podstawowymi zagadnieniami z zakresu chirurgii naczyniowej. W szczególności : zapoznanie studentów z podstawowymi terminami z zakresu chirurgii naczyniowej wskazanie prawidłowego sposobu przeprowadzenia badania podmiotowego i przedmiotowego pod kątem chorób naczyń krwionośnych oraz chłonnych omówienie podstawowych jednostek chorobowych naczyń krwionośnych wskazanie jednostek chorobowych w których potrzebna jest pilna interwencja lekarska i różnicowanie ich z stanami przewlekłymi Nabycie umiejętności udzielania pierwszej pomocy i kompetencji społecznych z zakresu chirurgii szczękowo-twarzowej.
Ortopedia i traumatologia narządu ruchu	Zapoznanie przyszłych ratowników medycznych z urazami narządów ruchu: ich rodzajami, objawami, specyfiką wiekową, zasadami pierwszej pomocy i leczeniem etapowym
Intensywna terapia	Opanowanie podstawowej wiedzy i umiejętności oraz nabycie kompetencji społecznych dotyczących postępowania diagnostyczno-terapeutycznego u pacjenta w stanie krytycznym – w zakresie niezbędnym w pracy ratownika medycznego – umożliwiającej zapewnienie bezpiecznej opieki i transportu pacjentom, wymagającym sztucznego podtrzymywania podstawowych czynności życiowych, oraz efektywnej współpracy interdyscyplinarnej.
Neurochirurgia	Przedmiot ma na celu nabycie wiedzy o stanach nagłych w neurochirurgii (urazach czaszkowo-mózgowych, urazach kręgosłupa, krwotoku podpajęczynówkowym) oraz o zasadach pierwszej pomocy w tych stanach
Okulistyka	Przedstawienie studentom podstaw nowoczesnej okulistyki, która może być wykorzystana przez ratownika medycznego. Po zakończonym cyklu ćwiczeniowym, obejmującym wykłady i ćwiczenia praktyczne, student powinien samodzielnie przeprowadzić podstawowe badanie

	okulistyczne, rozpoznać podstawowe jednostki chorobowe w okulistyce, dokładnie znać sposób postępowania w nagłych przypadkach okulistycznych, znać sposoby udzielania pierwszej pomocy w przypadkach urazów- mechanicznego, termicznego, energią promienistą i oparzeń chemicznych. Student powinien także znać podstawowe leki i wskazania do ich stosowania w chorobach narządu wzroku.
Laryngologia	Nabyć przez studentów umiejętności rozpoznania stanów nagłych w laryngologii i udzielenia pomocy doraźnej w tych przypadkach.
Urologia	Przedmiot obejmuje wybrane zagadnienia z zakresu urologii: urazy układu moczowego, urazy narządów płciowych męskich, stany nagłe w urologii, diagnostykę chorób układu moczowego
Medycyna sądowa	Celem nauczania przedmiotu jest przekazanie podstawowej wiedzy i umiejętności z zakresu medycyny sądowej niezbędnych w pracy ratownika medycznego.
Choroby tropikalne	Przedmiot obejmuje podstawy chorób tropikalnych, ich występowanie, następstwa oraz zasady rozpoznawania, profilaktyki oraz udzielania pierwszej pomocy w pracy ratownika medycznego
Medycyna taktyczna	Przedmiot ukazuje różnice w postępowaniu wobec poszkodowanych na polu walki. Absolwent będzie potrafił: udzielać pomocy medycznej poszkodowanym na polu walki wg standardów TCCC; przeprowadzić badanie w algorytmie MARCHE; ewakuować rannych i chorych z pola walki zgodnie z założeniami TCCC; posługiwać się nowoczesnym sprzętem ratunkowym i ewakuacyjnym; prowadzić wsparcie psychologiczne poszkodowanych; wypełnić połowę kartę ewakuacyjną TCCC; stosować prewencję hipotermii wg założeń TCCC; postępować z oparzeniami na polu walki; stosować unieruchomienie złamań; tamować krwotoki za pomocą ucisku bezpośredniego, opasek zaciskowych, opatrunków hemostatycznych („wound packing”), opatrunków indywidualnych; rozpoznać i zaopatrzyć rany klatki piersiowej zgodnie z procedurami TCCC; zbadać i ocenić podstawowe parametry życiowe poszkodowanym w warunkach taktycznych; rozpoznać stany zagrożenie życia związane z obrażeniami na polu walki; wdrożyć właściwe procedury ratownicze zależnie od stanu poszkodowanego
Fakultety	
Postępowanie z chorymi agresywnymi i samobójczymi / Dealing with aggressive and suicidal patient	Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z następującymi zagadnieniami rozpowszechnienie pobudzenia i agresji w populacji klinicznej i u osób bez zaburzeń psychicznych zasady bezpieczeństwa w postępowaniu z chorymi pobudzonymi i agresywnymi (schematy postępowania farmakologicznego i nefarmakologicznego) pobudzenie i agresja w specyficznych grupach chorych (pacjenci z chorobami psychicznymi, chorzy otepiali, uzależnieni, z zaburzeniami osobowości, młodzież) rozpowszechnienie i metody oceny ryzyka samobójstwa postępowanie z chorym zagrożonym próbą samobójczą (w tym rozpoznawanie syndromu przedsamobójczego wg Ringel'a) aspekty prawne interwencji u chorego zagrożonego próbą samobójczą personel medyczny a śmierć samobójcza pacjenta (metody radzenia sobie) Aktywnego słuchania, nawiązywania kontaktów interpersonalnych, skutecznego i empatycznego porozumiewania się z pacjentem; Dostrzegania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;

Problemy finansowania ratownictwa medycznego w Polsce	<p>Zapoznanie studentów ze specyfiką finansowania Państwowego Ratownictwa Medycznego w Polsce: rola interesariuszy ochrony zdrowia (Ministerstwo Zdrowia, wojewodowie, samorządy terytorialne, Narodowy Fundusz Zdrowia, podmioty lecznicze) w finansowaniu RM</p> <p>relacje podmiotów RM z podmiotami finansującymi świadczenia (kontraktowanie i rozliczenia z płatnikami za wykonane świadczenia)</p> <p>pozyskiwanie dodatkowych środków finansowych (fundusze UE).</p> <p>Zwiększenie rozumienia celu i zasad wyceny świadczeń (zespoły RM, SOR) w oparciu o wytyczne Agencji Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji. Merytoryczny wkład pracowników RM w wycenę procedur medycznych.</p> <p>Zwiększenie świadomości zasad i problemów kształtowania wynagrodzeń pracowników RM</p>
Ochrona zdrowia w systemie bezpieczeństwa państwa	<p>Absolwent kierunku będzie znał podstawową typologię zdarzeń kryzysowych spowodowanych działalnością człowieka oraz sił natury. Będzie potrafił połączyć teoretyczne i prawne aspekty funkcjonowania ochrony zdrowia w obszarze bezpieczeństwa narodowego i wykorzysta nabytą wiedzę w pracach planistycznych zabezpieczenia medycznego systemu zarządzania kryzysowego. Pozna ogólną problematykę międzynarodowego prawa humanitarnego ze szczególnym uwzględnieniem Konwencji genewskich i Protokołów dodatkowych oraz ich znaczenie dla funkcjonowania i ochrony służb medycznych podczas sytuacji kryzysowych. Uzyska niezbędną wiedzę o zadaniach obronnych wykonywanych przez podmioty ochrony zdrowia.</p>
Prawne aspekty stosowania środków przymusu bezpośredniego w zawodzie ratownika medycznego	<p>Zapoznanie Studentów z problematyką zgody pacjenta lub innego uprawnionego podmiotu na udzielenie świadczenia zdrowotnego lub przeprowadzenie zabiegu leczniczego w kontekście konstytucyjnych praw i wolności przysługujących człowiekowi oraz praw przysługujących pacjentom; Zaznajomienie Studentów z prawnymi przesłankami wyrażenia zgody przez pacjenta lub inny uprawniony podmiot na udzielenie świadczenia zdrowotnego lub przeprowadzenie zabiegu leczniczego; Zapoznanie Studentów z aspektami prawnymi udzielenia pacjentowi świadczenia zdrowotnego lub przeprowadzenie zabiegu leczniczego pomimo braku wyrażenia przez pacjenta lub inny uprawniony podmiot zgody na ich udzielenie lub przeprowadzenie; Zaznajomienie Studentów z terminem „środek przymusu bezpośredniego” na gruncie nauk medycznych; Zapoznanie Studentów z prawnymi aspektami stosowania środków przymusu bezpośredniego w zawodach medycznych (przesłanki stosowania środków przymusu bezpośredniego, dopuszczalne formy stosowania środków przymusu bezpośredniego, czas stosowania środków przymusu bezpośredniego, podmioty uprawnione do stosowania środków przymusu bezpośredniego); Zaznajomienie Studentów z obowiązkami i uprawnieniami ratownika medycznego w aspekcie stosowania środków przymusu bezpośredniego; Zapoznanie Studentów z możliwymi konsekwencjami bezpodstawnego i bezprawnego zastosowania środków przymusu bezpośredniego lub nieuzasadnionego przedłużenia ich stosowania (odpowiedzialność zawodowa, cywilna i karna); Nauka analizy i interpretacji przepisów prawa medycznego, odnoszących się do zasad stosowania środków przymusu bezpośredniego; Rozwój umiejętności związanych z praktycznym zastosowaniem przepisów prawa medycznego na podstawie analizy i omówienia wybranych orzeczeń sądowych dotyczących stosowania środków przymusu bezpośredniego.</p>
Zdrowie środowiskowe dla ratowników medycznych	<p>Omówienie aspektów zdrowia człowieka, które są determinowane przez czynniki biologiczne, chemiczne, fizyczne. Poznanie teorii i praktyki z zakresu oceny, eliminacji i zapobiegania obecności w środowisku tych czynników, które mogą negatywnie wpływać na zdrowie ludzi.</p>
Profilaktyka zachowań samobójczych	<p>Celem zajęć jest przedstawienie zintegrowanej wiedzy z suicydologii (nauki o zachowaniach samobójczych) przydatnej do analizy i interpretacji zjawiska samobójstwa jako jednego z zachowań dezintegracji społecznej występującego we współczesnym społeczeństwie. Istotne jest przekazanie kompendium wiedzy na temat samobójstwa jako jednego ze zachowań objętych tabu występującym we współczesnym społeczeństwie, w tym: wiedzy na temat uwarunkowań, czynników i grup ryzyka zachowań samobójczych oraz czynników ochronnych, konsekwencji (indywidualnych i społecznych) występowania zachowań samobójczych, podstaw działań profilaktycznych (strategii, programów), zachowań, na podstawie których można zidentyfikować osobę zagrożoną zachowaniami samobójczymi oraz reguł postępowania z osobami zagrożonymi zachowaniami samobójczymi.</p>
Interwencja kryzysowa	<p>Celem zajęć jest poszerzenie wiedzy na temat kryzysu psychologicznego i wyposażenie studentów w praktyczne umiejętności prowadzenia interwencji kryzysowej. Studenci poznają sposoby prowadzenia interwencji kryzysowej w sytuacjach kryzysu : utraty zdrowia, bliskiej osoby, chęci życia, poczucia bezpieczeństwa oraz w sytuacjach ekstremalnych takich jak katastrofy masowe i klęski</p>

	<p>żywiłowe zgodnie z TENTS. Uczestnicy zdobędą podstawowe umiejętności diagnozowania stanów kryzysowych i transkryzysowych, ASD i PTSD wg. formularza oceny selekcyjnej. Podczas seminarium dyskusji podęgać będą prawne i etyczne aspekty interwencji kryzysowej, ze szczególnym uwzględnieniem zasad pracy w zespołach medycznych zgodnie ze standardami European Network of Traumatic Stress i Ustawą o Ochronie Zdrowia. Studenci zostaną wyposażeni w wiedzę i kompetencje nt współpracy ratownik medyczny - psycholog, interwent kryzysowy.</p>
Higiena z epidemiologia	<p>Celem nauczania Higieny i Epidemiologii jest zapoznanie studentów ze zdrowotnym oddziaływaniem szkodliwych czynników środowiska, z zasadami działań profilaktycznych, promujących zdrowie jednostki i populacji oraz z zapobieganiem zachorowalności w praktyce zawodowej ratownika medycznego. Poznanie ścisłych zależności między sposobem żywienia a zdrowiem. Poznanie zasad prawidłowego żywienia osób zdrowych i chorych. Poznanie podstawowych pojęć i miar z zakresu epidemiologii ogólnej i chorób zakaźnych Przeprowadzenie oraz wykorzystywanie wyników badań epidemiologicznych. Wypracowanie aktywnej postawy wobec problemów medycyny zapobiegawczej oraz środowiskowej.</p>
Komunikacja z pacjentami odmiennymi kulturowo, religijnie oraz z zaburzeniami osobowości i tożsamości płciowej	<p>Przedmiot dotyczy problematyki komunikacji z różnymi grupami mniejszościowymi w kontekście opieki medycznej. Jego celem jest przygotowanie ratowników medycznych do skutecznej i opartej na empatii komunikacji z osobami pochodzącymi z grup mniejszościowych. Student zostanie wprowadzony w zagadnienia dotyczące różnic kulturowych, które mogą wpływać na efektywność wzajemnej komunikacji. W tym celu przedstawiona zostanie koncepcja wymiarów kulturowych Hofstede oraz różnic kulturowych według Gestelanda. Podjęta zostanie również problematyka przeciwdziałania dyskryminacji różnych grup pacjentów w kontekście społecznym i prawnym. Następnie omówione zostaną szczegółowo wybrane mniejszościowe grupy etniczne i religijne (Muzułmanie, świadkowie Jehowy, Romowie, Żydzi, wyznawcy buddyzmu i hinduizmu) z uwzględnieniem kwestii religijnych, kulturowo-społecznych i medycznych. Omówiona zostanie również kwestia komunikacji z różnymi mniejszościami seksualnymi, szczególnie z osobami transpłciowymi. W tym celu podjęte zostaną kwestie kształtowania się tożsamości seksualnej w ujęciu medycznym i psychologicznym.</p>
Psychologiczne aspekty komunikacji i postępowania z pacjentem w pracy ratownika medycznego	<p>Zapoznanie Studentów z podstawami komunikacji z pacjentem jako podstawą do udzielenia świadczenia zdrowotnego i prawidłowego przeprowadzenia czynności medycznej; Zaznajomienie Studentów z elementami komunikacji z pacjentem w kontekście realizacji obowiązku prawa pacjenta do informacji; Zasadami komunikacji z pacjentem na poszczególnych etapach leczenia (nawiązywanie kontaktu i budowanie relacji z pacjentem, przeprowadzanie wywiadu i uzyskiwanie informacji od pacjenta; komunikacja z pacjentem podczas badania przedmiotowego i planowania dalszych etapów leczenia, zasady przekazywania informacji pacjentom); Zaznajomienie Studentów z zasadami komunikacji z pacjentem pediatrycznym, onkologicznym, paliatywnym. Zapoznanie Studentów z zasadami komunikacji z pacjentem geriatrycznym z chorobami otępiennymi; Zaznajomienie Studentów z zasadami komunikacji z pacjentem zaburzonym psychicznie, ze szczególnym uwzględnieniem pacjentów w stanie psychozy i pacjentów z myślami samobójczymi; Zapoznanie Studentów z metodami radzenia sobie, postępowania i komunikacji z pacjentem agresywnym; Zaznajomienie Studentów z zasadami komunikacji i przekazywania informacji rodzinie pacjenta w świetle standardów medycznych i obowiązujących przepisów prawa;</p>
Pozycja prawna ratownika medycznego w polskim systemie ochrony zdrowia	<p>System państwowego ratownictwa medycznego – regulacja, podstawy prawne, proponowane zmiany – samorząd ratowników medycznych Planowanie i organizacja systemu państwowego ratownictwa medycznego; Jednostki systemu, dyspozytornie medyczne; centra urazowe; akcja medyczne; Medyczne czynności ratunkowe, które mogą być podejmowane przez ratownika medycznego samodzielnie lub na zlecenie lekarskie; Zasady i warunki wykonywania zawodu przez ratownika medycznego; Prawa i obowiązki ratowników medycznych; Forma wykonywania zawodu przez ratownika medycznego – skutki prawne dokonanego wyboru; Relacje ratownik medyczny – pacjent oraz członkowie jego rodziny; Relacje ratownik medyczny – lekarz, podmiot leczniczy oraz inne osoby wykonujące zawód medyczny; Jak uchronić się przed roszczeniami pacjentów oraz innych podmiotów – prawa pacjenta: zgoda, informacja, tajemnica medyczna, odstąpienie od medycznych czynności ratunkowych, możliwość wykonywania określonych czynności bez zgody pacjenta; Odpowiedzialność prawna: odpowiedzialność cywilna ratownika medycznego wobec pacjenta za negatywne skutki nieprawidłowego wykonywania medycznych czynności ratunkowych; odpowiedzialność karna, zawodowa, pracownicza ratownika medycznego – wprowadzenie; Najnowsze zmiany z zakresu prawa medycznego istotne w pracy ratownika medycznego</p>

Projektowanie i analiza badań ankietowych w ochronie zdrowia	Zapoznanie studentów z zasadami przeprowadzania badań ankietowych. - Wykształcenie umiejętności analizy ilościowej przeprowadzonych badań ankietowych w tym prawidłowego zastosowania metody statystycznych uwzględniające analizę zależności zmiennych ilościowych i jakościowych w szeregu korelacyjnym oraz tablicy kontyngencji, a ponadto metod wnioskowania statystycznego.
Zarządzanie ryzykiem w ochronie zdrowia – zdarzenia niepożądane	Zapoznanie studentów z podstawowymi pojęciami i definicjami nauk o zarządzaniu ryzykiem, wskazanie na uniwersalność i specyfikę zarządzania w ochronie zdrowia. Zapoznanie studentów z systemem zarządzania jakością w ochronie zdrowia i rejestrem zdarzeń niepożądanych. Wskazanie głównych założeń w zarządzaniu bezpiecznym środowiskiem w ochronie zdrowia. - Przekazanie podstawowej wiedzy na temat zasad funkcjonowania wybranych elementów systemu ochrony zdrowia w Polsce. - Zdobycie podstawowej wiedzy dotyczącej metod i instrumentów zarządzania (planowanie, zarządzanie zasobami ludzkimi, koordynacja, jakości i efektywności). - Zainteresowanie studentów ogólną problematyką organizacji i zarządzania zachęcającą do dalszych studiów i samokształcenia
Odpowiedzialność prawna ratownika medycznego za błędy popełnione w czasie medycznych czynności ratunkowych	Pojęcie błędu medycznego, zdarzenia medycznego, zdarzenia niepożądanego; Rodzaje błędów medycznych - znaczenie ich podziału; błąd medyczny a błąd techniczny; Błąd organizacyjny podmiotu leczniczego; Odpowiedzialność prawna ratownika medycznego - pojęcie, rodzaje; Odpowiedzialność cywilna ratownika medycznego za szkodę wyrządzoną pacjentowi; Wina ratownika medycznego jako podstawa jego odpowiedzialności: wina umyślna oraz wina nieumyślna – studium przypadków, konsekwencje dla ratownika medycznego; Roszczenia odszkodowawcze pacjenta w razie wyrządzenia mu szkody; Roszczenia odszkodowawcze członków rodziny pacjenta w przypadku jego śmierci; Przedawnienie roszczeń odszkodowawczych kierowanych do ratowników medycznych – jak długo od popełnienia błędu istnieje odpowiedzialność ratownika medycznego; Odpowiedzialność ratownika medycznego zatrudnionego na umowie o pracę oraz na tzw. kontrakcie lub innej umowie cywilnoprawnej
Prawa i obowiązki pacjenta	Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów kierunku ratownictwo medyczne z teoretycznymi oraz praktycznymi aspektami dotyczącymi ochrony praw pacjenta. W sposób szczególny zagadnienie to dotyczyć będzie problematyki praw pacjenta w praktyce ratownika medycznego. Poruszone zostanie również zagadnienie obowiązków pacjenta.
Uzależnienia i postępowanie z pacjentami pod wpływem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych	Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z następującymi zagadnieniami - epidemiologia i rodzaje uzależnień - podstawy rozpoznawania uzależnień (w tym szybkie testy przesiewowe) - rozpoznawanie stanów zagrożenia życia u chorych uzależnionych - najczęstsze problemy kliniczne związane z pacjentem uzależnionym - pobudzenie i agresja u chorych pod wpływem alkoholu i substancji psychoaktywnych - prawne aspekty postępowania z chorym uzależnionym (w tym możliwości leczenia przymusowego)
Zaopatrywanie ran, drenaż klatki piersiowej i jamy brzusznej	Nabywanie podstawowej teoretycznej i praktycznej wiedzy oraz umiejętności z zakresu chirurgii klatki piersiowej, drenażu klatki piersiowej i jamy brzusznej w zakresie niezbędnym dla ratownika medycznego.
Medycyna ratunkowa w praktyce SOR / Emergency Medicine in Practice*	Kształtowanie umiejętności umożliwiających podjęcie działań ratunkowych w stanach nagłego zagrożenia zdrowia i życia u dorosłych i dzieci bez względu na przyczynę.

Nagłe stany w chirurgii naczyniowej	Zajęcia mają na celu zapoznanie studentów z etiologią, patogenezą, diagnostyką i leczeniem ostrych stanów w chirurgii naczyniowej tj. ostre zespoły aortalne (w szczególności: tętniaki, ostre rozwarstwienia, urazy), ostre niedokrwienia kończyn oraz zaostrzenia przewlekłych niedorobień, zakrzepica żył głębokich, zakrzepowe zapalenie żył powierzchownych, ostre niedokrwienia narządów wewnętrznych (przewodu pokarmowego, nerek), urazy wielkich naczyń oraz naczyń obwodowych przebiegające z krwotokiem albo niedokrwieniem. Ponadto w trakcie zajęć poruszana będzie tematyka dostępów naczyniowych – zarówno ostrych stosowanych w medycynie ratunkowej, jak ostrych powikłań dostępów naczyniowych stosowanych w chorobach przewlekłych (cewniki do hemodializ, przetoki dializacyjne, porty do chemioterapii)
Elektrokardiologia praktyczna w ratownictwie	Celem przedmiotu jest opanowanie zagadnień teoretycznych i praktycznych z zakresu stanów nagłych w kardiologii, stosowania procedur elektrokardiologii oraz z podstawami elektrokardiografii. Program i przebieg zajęć ma na celu nabycie wiedzy i umiejętności praktycznych w takim zakresie i na takim poziomie, który umożliwi samodzielną interpretację krzywej EKG, ocenę stanu pacjenta z uwzględnieniem stanów zagrożenia życia i wdrożenie odpowiedniego postępowania wg aktualnie obowiązującej wiedzy medycznej oraz standardów klinicznych. W dążeniu do tego celu zakłada się opanowanie przez studentów pełnego zakresu wiedzy określonej przez program studiów oraz nabycie praktycznych umiejętności w dziedzinie samodzielnego wykonywania badania EKG, interpretacji krzywej EKG oraz wdrożenia odpowiedniego postępowania.
Terapie XXI wieku	Dostarczenie studentowi wiedzy na temat najnowocześniejszych terapii stosowanych u pacjentów w stanie zagrożenia zdrowia i życia oraz profilaktyki tych stanów.
Błędy w diagnostyce stanów pourazowych na etapie przedszpitalnym i w warunkach SOR lub Izby Przyjęć	Nauka przedmiotu będzie składała się z dwóch części: prezentacji wprowadzającej w temat błędów medycznych oraz analizy prawdziwych przypadków nierozpoznania lub niepełnego rozpoznania obrażeń ciała w wyniku zaniedbań diagnostycznych - zarówno na etapie przedszpitalnym, jak i szpitalnym; jest to metoda case study.
Kliniczne skutki zaburzeń homeostazy	Student pozna kliniczne skutki zaburzeń homeostazy oraz właściwego postępowania w zakresie niezbędnym dla postępowania w stanach zagrożenia zdrowia i życia.
Przedmioty dodatkowe	
Przysposobienie biblioteczne	Prezentacja Centrum Informacyjno-Bibliotecznego Uniwersytetu Medycznego w Łodzi jako jednostki ogólnouczelnianej o zadaniach naukowych, dydaktycznych i usługowych; zasady regulaminowe udostępniania zbiorów; pokaz możliwości wyszukiwawczych w zasobach elektronicznych: katalogach, bazach danych, czasopismach elektronicznych, e-bookach, e-skryptach.
BHP	Realizacja zajęć ma przygotować do uczestnictwa w zajęciach przedmiotowych prowadzonych w Uniwersytecie Medycznym oraz zapoznaje uczestników ze specyfiką zagadnień bezpieczeństwa, zagrożeń ogólnych i szczególnych związanych z uczestnictwem w realizowanych zajęciach dydaktycznych oraz kształcenia praktycznego. Poruszane są również zagadnienia bezpiecznego uczestnictwa w zajęciach dydaktycznych i klinicznych, w tym zagadnienie zakażeń i ochrony zdrowia na terenie placówek leczniczych, zapoznanie z regulacjami w zakresie wypadków studenckich, oraz wykształcenie w uczestnikach odpowiedzialności za bezpieczeństwo własne i innych osób. Uczestnicy wzbogacają posiadane przygotowanie merytoryczne o elementy wiedzy w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy. Szkolenie z zakresu BHP jest organizowane zgodnie z § 3. 1. i 3 Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 30 października 2018 r. w sprawie sposobu zapewnienia w uczelni bezpiecznych i higienicznych warunków pracy i kształcenia (Dz.U. 2018 poz. 2090) Są to zajęcia obowiązkowe, zapoznające studentów z podstawowymi pojęciami związanymi z organizacją zajęć w uczelni zgodnie z zasadami ochrony zdrowia.
Język migowy	Zapoznanie z wiedzą na temat medycznych i społecznych uwarunkowań wad słuchu i głuchoty. Omówienie psychospołecznych aspektów funkcjonowania osób głuchych/ niedosłyszących. Nabycie praktycznych umiejętności posługiwania się alfabetem palcowym, liczebnikami i miarami czasu w języku migowym.

	Rozwój umiejętności nawiązywania i podtrzymywania kontaktu z osobą głuchą w sytuacjach medycznych. Przygotowanie do dalszego samokształcenia poprzez rozwój umiejętności korzystania z podręczników i słowników języka migowego
Wychowanie fizyczne - pływanie	Celem przedmiotu jest: opanowanie umiejętności praktycznych w zakresie technik pływackich, podtrzymanie prawidłowej kondycji organizmu i wyrobienie nawyku do systematycznej aktywności fizycznej, nabycie umiejętności przemieszczania się w wodzie podstawowymi sposobami wykorzystywanymi w ratownictwie wodnym, nabycie umiejętności właściwego zachowania się w kontakcie z osobą tonącą, podtrzymanie prawidłowej kondycji organizmu i wyrobienie nawyku do systematycznej aktywności fizycznej, podkreślenie znaczenia ciągłości i cykliczności w odniesieniu do aktywności fizycznej w całym cyklu życia człowieka.
Przygotowanie do egzaminu dyplomowego	Przedmiot stanowi podsumowanie procesu nauczania ratownika medycznego. Ma na celu scalenie, ugruntowanie i udoskonalenie jego wiedzy i umiejętności nabytych w toku nauki różnych przedmiotów w czasie studiów tak, aby przyszły ratownik gotowy był do podjęcia różnorodnych, zaawansowanych działań ratunkowych w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego bez względu na przyczynę. Przedmiot ma również przygotować studenta do opracowania pracy licencjackiej poprzez wykształcenie znajomości podstawowych zasad tworzenia prac naukowych, umiejętności doboru odpowiednich narzędzi do przeprowadzenia badania naukowego oraz gromadzenia i wykorzystania materiałów źródłowych. Egzamin dyplomowy jest egzaminem dwuetapowym. Pierwszy etap to złożony ze 100 pytań test wielokrotnego wyboru z jedną poprawną odpowiedzią obejmujący swoim zakresem wiedzę zdobytą przez studenta w toku 3- letnich studiów. Drugi etap obejmuje praktyczne sprawdzenie umiejętności studenta w zakresie wykonywania medycznych czynności ratunkowych.
Praktyki wakacyjne i śródroczne	
Praktyki zawodowe - wakacyjne (Zespół Ratownictwa Medycznego)	Poznanie zasad funkcjonowania, wyposażenia, oraz współuczestniczenie w pracy Zespołów Ratownictwa Medycznego
Praktyki zawodowe - wakacyjne (Szpitalny Oddział Ratunkowy)	Celem przedmiotu jest ugruntowanie i udoskonalenie u studenta umiejętności współpracy w zespole terapeutycznym oraz umiejętności skutecznego i empatycznego porozumiewania się z pacjentem. W czasie praktyk wakacyjnych studenci nabierają pewności siebie w wykonywaniu podstawowych procedur medycznych i podejmowaniu działań diagnostycznych, terapeutycznych oraz edukacyjnych wobec pacjentów.
Praktyki zawodowe - wakacyjne (Oddział Anestezjologii i Intensywnej Terapii)	Doskonalenie umiejętności w postępowaniu ratowniczym i transportowym z pacjentami w stanie krytycznym, umożliwiając efektywną współpracę pomiędzy poszczególnymi ogniwami łańcucha ratowniczego. Interpretacja wskazań aparatury monitorującej stan pacjenta. Doskonalenie umiejętności prowadzenia zaawansowanych czynności resuscytacyjnych osób dorosłych. Nabywanie sprawności w wykonywaniu podstawowych zabiegów medycznych u pacjentów w stanie zagrożenia życia. Wentylacja przyrządowa i tlenoterapia.
Praktyki zawodowe - śródroczne (Szpitalny Oddział Ratunkowy)	Przedmiot ma na celu ukazanie ogólnych zasad pracy w zawodzie ratownika medycznego; nauczenie studenta aktywnego słuchania, nawiązywania kontaktów interpersonalnych, skutecznego i empatycznego porozumiewania się z pacjentem; podejmowania działań profilaktycznych, diagnostycznych, terapeutycznych i edukacyjnych wobec pacjentów. W czasie praktyk studenci poznają zasady współpracy w zespole terapeutycznym i mają możliwość doskonalenia umiejętności praktycznych nabytych w toku I roku studiów np. oceny parametrów życiowych, wykonywania podstawowych zabiegów medycznych, higienicznego mycia rąk, przestrzegania zasad aseptyki i antyseptyki itp.

<p>Praktyki zawodowe - śródroczne III sem. - (Oddział Chirurgii - 60 godz., Oddział Ortopedyczno – Urazowy - 50 godz.), IV sem. - (Oddział Pediatrii – 50 godz.)</p>	<p>Praktyczne umiejętności z zakresu chirurgii w stanach nagłych i chirurgii urazowej. Praktyczne umiejętności tamowania krwawień, zakładania opatrunków w zależności od rodzaju rany oraz umiejscowienia, opieka nad pacjentem chirurgicznym. Praktyczne umiejętności unieruchomienia złamań kończyn, stabilizacji pacjenta po urazie. Postępowanie z dzieckiem w stanie nagłego zagrożenia życia i zdrowia z uwzględnieniem dziecka urazowego. Praktyczna umiejętność wdrożenia schematu badania dziecka z zastosowaniem postępowania ratunkowego. Dostosowanie wiedzy teoretycznej z obrazem klinicznym dziecka w stanie zagrożenia życia oraz w przebiegu danej choroby.</p>
<p>Praktyki zawodowe - śródroczne V sem. - (Oddział Chorób Wewnętrznych - 50 godz., Oddział Kardiologii - 50 godz. Oddział Neurologii - 50 godz.), VI sem. - (Zespół Ratownictwa Medycznego - 50 godz.)</p>	<p>Doskonalenie umiejętności postępowania z pacjentem w oddziale kardiologii, neurologii, pediatrii. Wykonywanie podstawowych zabiegów medycznych i medycznych czynności ratunkowych. Umiejętność rozpoznawania stanów zagrożenia życia pochodzenia wewnętrznego, zawału, udaru. Postępowanie z pacjentem w środowisku szpitalnym., doskonalenie praktycznych umiejętności w dziedzinie samodzielnego wykonywania badania EKG, interpretacji krzywej EKG oraz wdrożenia odpowiedniego postępowania. Włączanie się w pracę Zespołów Ratownictwa Medycznego</p>

Plan studiów

KIERUNEK STUDIÓW: Ratownictwo Medyczne

POZIOM: studia I stopnia

PROFIL: praktyczny

FORMA STUDIÓW: stacjonarne

		II ROK STUDIÓW																													
Ep.	Przedmiot	Semestr 3 (zimowy)							Semestr 4 (letni)																						
		Liczba godzin							Liczba godzin																						
		w	sem	ćw	k	zp	pz	o-ł	liczba godzin kontaktowych w semestrze	liczba godzin samokształceniowych w semestrze	liczba wytycznych godzin w semestrze (samokształceniowe)	Bied ECTS w semestrze	Forma zaliczenia	w	sem	ćw	k	zp	pz	o-ł	liczba godzin kontaktowych w semestrze	liczba godzin samokształceniowych w semestrze	liczba wytycznych godzin w semestrze (samokształceniowe)	Bied ECTS w semestrze	Forma zaliczenia	liczba godzin kontaktowych w roku akademickim	liczba godzin samokształceniowych w roku akademickim	liczba wytycznych godzin w roku akademickim (samokształceniowe)	Łączna ilość ECTS w roku akademickim		
Przedmioty obowiązkowe																															
Nauki podstawowe																															
1	Patologia	15	5	10					30	20	50	2	ZzO	5		10						15	10	25	1	E	45	30	75	3	
2	Wychowanie fizyczne - pływanie			30					30		30	0	Z														30	0	30	0	
Nauki behawioralne i społeczne																															
3	Zajęcia sportowicze z elementami ratownictwa specjalistycznego															40						40	35	75	3	ZzO	40	35	75	3	
4	Badania naukowe w ratownictwie medycznym	6		10				4	20	30	50	2	ZzO														20	30	50	2	
5	Język obcy			30					30	20	50	2	ZzO			30						30	20	50	2	E	60	40	100	4	
6	Fakultet (student wybiera po 1 fakultecie w całym semestrze)		25						25	5	30	1	ZzO		25							25	5	30	1	ZzO	50	10	60	2	
Nauki kliniczne																															
7	Psychiatria	10	10	15					35	15	50	2	ZzO														35	15	50	2	
8	Farmakologia i toksykologia kliniczna	10	10						20	5	25	1	ZzO	10		10						20	10	30	1	E	40	15	55	2	
9	Intensywna terapia													20		20						40	10	50	2	ZzO	40	10	50	2	
10	Chirurgia	10	5		15				40	20	60	2	ZzO	10		10	10					30	5	35	1	ZzO	70	25	95	3	
11	Choroby wewnętrzne z elementami onkologii	25	40		15			10	80	10	90	3	E														80	10	90	3	
12	Ginekologia i położnictwo													10		15						25	5	30	1	ZzO	25	5	30	1	
13	Okulistyka	10	5		5				20	10	30	1	ZzO														20	10	30	1	
14	Ortopedia i traumatologia narządu ruchu	10			10				20	10	30	1	E														20	10	30	1	
15	Pediatria	20			15				35	15	50	2	E														35	15	50	2	
16	Medycyna ratunkowa dzieci	10	5	10	15			5	45	15	60	2	ZzO	10	10	20	10				5	55	20	75	3	E	100	35	135	5	
17	Medycyna ratunkowa dorosłych	25		35	15				75	15	90	3	ZzO	25		35	20					80	10	90	3	ZzO	155	25	180	6	
18	Medyczne czynności ratunkowe	20	15	20					55	5	60	2	ZzO	20	20	45						85	15	100	4	E	140	20	160	6	
Przedmioty fakultatywne																															
1	Polityka prawna ratownika medycznego w polskim systemie ochrony zdrowia		25						25	5	30	1	ZzO														25	5	30	1	
2	Projekowanie i analiza badań ankietowych w ochronie zdrowia		25						25	5	30	1	ZzO														25	5	30	1	
3	Zarządzanie ryzykiem w ochronie zdrowia – zdarzenia niepożądane		25						25	5	30	1	ZzO														25	5	30	1	
4	Odpowiedzialność prawna ratownika medycznego za błędy popełnione w czasie medycznych czynności ratunkowych													25								25	5	30	1	ZzO	25	5	30	1	
5	Prawa i obowiązki pacjenta													25								25	5	30	1	ZzO	25	5	30	1	
6	Unależnienia i postępowanie z pacjentami pod wpływem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych													25								25	5	30	1	ZzO	25	5	30	1	
Praktyki																															
19	Praktyki zawodowe - wakacyjne (Zespół Ratownictwa Medycznego)																														
20	Praktyki zawodowe - stażowe III sem. - (Oddział Chirurgii - 60 godz., Oddział Ortopedyczno - Urazowy - 50godz.), IV sem. - (Oddział Pediatrii - 50 godz.)							110	110		110	4	ZzO			50						50		50	2	ZzO	160	0	160	6	
Razem:		171	120	160	90	0	110	19	670	195	865	30	x	110	55	190	85	0	218	5	663	145	808	30	x	1333	340	1673	60		

w - wykłady; sem - seminarium; ćw - ćwiczenia; k - zajęcia kliniczne; zp - zajęcia praktyczne; pz - praktyki zawodowe; E-ł - egzamin; sam - samokształcenie; E - egzamin; ZzO - zaliczenie z oceną;

Z - zaliczenie; Forma zaliczenia: E - egzamin; ZzO - zaliczenie z oceną; Z - zaliczenie

Plan studiów
KIERUNEK STUDIÓW: Ratownictwo Medyczne

POZIOM: studia I stopnia

PROFIL: praktyczny

FORMA STUDIÓW: stacjonarne

III ROK STUDIÓW																															
Lp.	Przedmiot	Semestr 5 (zimowy)										Semestr 6 (letni)																			
		Liczba godzin										Liczba godzin																			
		w	sem	ćw	k	zp	pz	e-l	Liczba godzin kontaktowych w semestrze	Liczba godzin samokształcenia w semestrze	Liczba zajęć dydaktycznych w semestrze (forma kontaktowa)	BIeC ECTS w semestrze	Forma zaliczenia	w	sem	ćw	k	zp	pz	e-l	Liczba godzin kontaktowych w semestrze	Liczba godzin samokształcenia w semestrze	Liczba zajęć dydaktycznych w semestrze (forma kontaktowa)	BIeC ECTS w semestrze	Forma zaliczenia	Liczba godzin kontaktowych w roku akademickim	Liczba godzin samokształcenia w roku akademickim	Liczba zajęć dydaktycznych w roku akademickim (forma kontaktowa)	Liczba BIeC ECTS w roku akademickim		
Przedmioty obowiązkowe																															
<i>Nauki behawioralne i społeczne</i>																															
1	Prawo medyczne													10	10							20	5	25	1	ZzO	20	5	25	1	
2	Zajęcia sprawnościowe z elementami ratownictwa specjalistycznego			20					20	5	25	1	ZzO			30						30	20	50	2	ZzO	50	25	75	3	
<i>Nauki kliniczne</i>																															
3	Chirurgia	20	10	10	15				55	20	75	3	ZzO	20	10	10	15					55	20	75	3	E	110	40	150	6	
4	Intensywna terapia	20	10		25				55	20	75	3	E														55	20	75	3	
5	Neurochirurgia													15		10						25	5	30	1	ZzO	25	5	30	1	
6	Urologia													10		5						15	10	25	1	ZzO	15	10	25	1	
7	Kardiologia	20	10	10	15				55	20	75	3	E														55	20	75	3	
8	Choroby zębopalne													10	5		5					20	5	25	1	ZzO	20	5	25	1	
9	Neurologia	15	5		10				30	20	50	2	ZzO														30	20	50	2	
10	Laryngologia													15		10						25	5	30	1	ZzO	25	5	30	1	
11	Medycyna ratunkowa dorosłych	20	15	35	20				90	30	120	4	ZzO	20	15	35	20					90	30	120	4	E	180	60	240	8	
12	Medycyna katastrof	20	15	15					50	10	60	2	ZzO														50	10	60	2	
13	Medycyna taktyczna	10	10	15					35	15	50	2	ZzO														35	15	50	2	
14	Medycyna sądowa													20	5	10						35	15	50	2	ZzO	35	15	50	2	
15	Choroby zakaźne													10	5		5					20	5	25	1	ZzO	20	5	25	1	
16	Fakultety (student wybiera 2 fakultety w semestrze zimowym)		60						60	40	100	4	ZzO														60	40	100	4	
17	Przygotowanie do egzaminu dyplomowego													20	70							90	35	125	5	E	90	35	125	5	
Przedmioty fakultatywne																															
1	Zaopatrzenie ran, drenaż klatki piersiowej i jamy brzusznej		30						30	20	50	2	ZzO														30	20	50	2	
2	Medycyna ratunkowa w praktyce SOR / Emergency Medicine in Practice*		30						30	20	50	2	ZzO														30	20	50	2	
3	Nagłe stany w chirurgii naczyniowej		30						30	20	50	2	ZzO														30	20	50	2	
4	Elektrokardiologia praktyczna w ratownictwie		30						30	20	50	2	ZzO														30	20	50	2	
5	Terapie XXI wieku		30						30	20	50	2	ZzO														30	20	50	2	
6	Błędy w diagnostyce stanów powtarzalnych na etapie przedszpitalnym i w warunkach SOR lub Izby Przyjęć		30						30	20	50	2	ZzO														30	20	50	2	
7	Kliniczne skutki zaburzeń homostazy		30						30	20	50	2	ZzO														30	20	50	2	
Praktyki																															
18	Praktyki zawodowe - wakacyjne (Oddział Anestezjologii i Intensywnej Terapii)																			164		164		164	6	ZzO	164	0	164	6	
19	Praktyki zawodowe - trydrotczne V sem. - (Oddział Chorób Wewnętrznych - 50 godz., Oddział Kardiologii - 50 godz., Oddział Neurologii - 50 godz.), VI sem. - (Zespół Ratownictwa Medycznego - 50 godz.)																														
Razem:		125	135	105	85	0	150	0	600	180	780	30	x	130	70	155	70	0	214	0	639	155	794	30	x	ZzO	200	0	200	8	
																												1239	335	1574	60

w = wykłady; sem – seminarium; ćw – ćwiczenia; k – zajęcia kliniczne; zp – zajęcia praktyczne; pz – praktyki zawodowe; E-l – e-learning; sam – samokształcenie; E – egzamin; ZzO – zaliczenie z oceną;

Z – zaliczenie; Forma zaliczenia: E – egzamin; ZzO – zaliczenie z oceną; Z – zaliczenie

* możliwość prowadzenia fakultetu w j. angielskim